

AL (LKA) 2628
LKA

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

DARBININKAS

Iš Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos Nr.18

Vol. LXI, Nr. 1
Sausis-January 2, 1976

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

20 centų

Savaitės įvykiai

Kalėdų švenčių išvakarių iškilmėmis popiežius Paulius VI užbaigė šventuosius metus, užantspauduodamas Šv. Petro bazilikos šventąsias duris.

Kalėdų švenčių rimtis neatnešė taikos ir ramybės į Libaną, kur, nežiūrint įvairių pastangų, susišaudymai tarp krikščionių ir mahometonų nei kiek nemažėja.

Žinių šaltiniai teigia, kad Sirija pradėjo represijas prieš komunistų partijos narius. Jei tai patvirtintų, rodytų, kad ir Sirija nusisuka nuo Sov. S-gos.

Argentinoje buvo sukilę dešinieji aviacijos kariai, bet, neradę pritarimo kariuomenėje, pasidavė. Jie reikalavo, kad prezidentas Izabel Martinez de Peron atsistatydintų.

Vos tik sužlugus aviacijos karių sukilimui, keli šimtai kairiųjų teroristų užpuolė prie Buenos Aires esančius ginklų sandėlius ir kariuomenės pulko būstinę. Užpuolikai buvo atremti ir neteko per 100 užmuštųjų.

JAV ambasados Atėnuose pareigūnas Richard S. Welch buvo nušautas prie jo namų užsimaskavusių teroristų. Jis buvęs CIA agentų viršininkas Graikijoje. Teroristai dar tebeieškomi.

Valst. sekr. Kissingeris tikina, kad JAV užimta pozicija Angolos atžvilgiu bus neatlaidi, net, jei dėl to pablogėtų ir santykiai su Sov. S-ga. Vyriausybė prašys senatą pakeisti savo nusistatymą Angolai pagalbos tiekimo atžvilgiu ir veiks per Afrikos valstybių uniją, kad Sov. S-ga negalėtų įsistiprinti Angoloje.

Tarptaut. spaudos institutas paskelbė, kad didesnė pusė pasaulio valstybių varžo spaudos laisvę, o tarptaut. katalikų žinių agentūrų federacija tvirtina, kad bent 18 valstybių persekioja katalikų žurnalistus. Tokių valstybių tarpe minima Brazilija, Čilė, Kuba, P. Korėja, Lietuva, Sov. S-ga ir kt.

Britanijos užs. reik. sekr. James Callaghan ragino Kubą ir P. Afriką ir visas kitas valstybes atitraukti savo karinius iš Angolos ir daryti visa, kad ten būtų galima sudaryti tautinės vienybės vyriausybę.

Rytų Vokietijos organai atiminėja vaikus iš tų šeimų, kurių nariai bandė bėgti į vakarus, ir slapta atiduoda juos auginti patikimoms komunistų šeimoms.

Vakarų vokiečiai yra nusivylę savo vyriausybės pastangomis gerinti santykius su Rytų Vokietija ir Lenkija, nes iš tikrųjų V. Vokietija pagal sudarytas sutartis turi vokiečius iš jų išpirkti.

Prez. Fordas viešai įspėjo Izraelį, kad jis tyčia leidžia skelbti tokias žinias, kurias JAV nori laikyti slaptomis.

Kubos min. pirm. Castro pareiškė, kad Kuba niekada nesitrauks iš Angolos ir neatsisakys remti Puerto Rico nacionalistų reikalavimų nepriklausomybės, net jei dėl to tektų paaukoti ir santykių sunormavimą su JAV.

JAV senatas nutarė nutraukti slaptos pagalbos tiekimą vienam Angolos išlaisvinimo sąjūdžiui, bet prez. Fordas tokį senato žingsnį griežtai pasmerkė ir paprašė sprendimą dar kartą persvarstyti.

Popiežius Paulius VI Olandijos katalikų primui ir Utrechto arkivyskupo paskyrė kardinolą Johannes Willebrands.

Šiaurės Libano gubernatorius šeikas Kassem Imad prie savo namų teroristų buvo nužudytas.

Vietnamas grąžino žuvusių Vietnamo karo metu 3 JAV karo lakūnų lavonus. Manoma, kad šituo žygiu jis ieško geresnių santykių su JAV.

REZOLIUCIJOS BALTIJOS VALSTYBIŲ REIKALU

Jungtinių Amerikos Valstybių Atstovų Rūmai 1975 gruodžio 2 Washingtono 407 balsais priėmė Baltijos valstybes liečiančią čia pateikiamą rezoliuciją Nr. 864.

Kadangi trys Baltijos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva — nuo antrojo pasaulinio karo yra Sovietų Sąjungos neteisėtai okupuotos; ir

Kadangi Sovietų Sąjunga atrodo interpretuojanti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos Baigiamąjį Aktą, Helsinkio pasirašytą, kaip suteikiantį Estijos, Latvijos ir Lietuvos neteisėtam inkorporavimui į Sovietų Sąjungą legalumo statusą; ir

Kadangi, nors ryšium su Helsinkio pasirašytu Baigiamuoju Aktu nei Prezidentas, nei Valstybės departamentas nepadare specifinio pareiškimo, aiškiai bylojancio, kad Jungtinės Valstybės vis dar nepripažįsta Sovietų Sąjungos tų kraštų pavartinio užgrobimo, Prezidentas savo 1975 liepos 25 oficialiame pareiškime ir Valstybės Pasekretoris Europos Reikalams savo liudijime (testimony) Atstovų Rūmų Tarptautinių Santykių Komisijos Pakomisei Tarptautiniam Politiniam ir Karo Reikalams visai aiškiai pareiškė, kad Jungtinių Amerikos Valstybių ilgalaikė oficiali politika, nepripažįstanti priverstinės Baltijos valstybių aneksijos ir inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, nebuvo

paveikta Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos rezultaty; todėl tebūnie

Nutarta: Kad, nežiūrint kaip Sovietų Sąjunga ar kita kokia valstybė interpretuotų Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos Baigiamąjį Aktą, Helsinkio pasirašytą, Atstovų Rūmai laiko, (1) kad neįvyko jo-

kio pasikeitimo ilgalaikę Jungtinių Valstybių politiką, liečiančią trijų Baltijos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — neteisėtą okupaciją ir inkorporaciją į Sovietų Sąjungą ir (2) kad Jungtinės Valstybės ir toliau jokių būdu nepripažins Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. (Elta)

Vliko seimo dalyviai iš k. sėdi: dr. Petras Vileišis, dr. Bronius Radzivanas, dr. Kęstutis Valiūnas — Vliko pirmininkas, Juozas Audėnas, Anicetas Simutis — Lietuvos gen. konsulas, Jackus Sonda — Keleivio redaktorius, Stasys Lušys, kun. Adolfas Stašys, Eglė Juodvalkytė, tėv. Kornelijus Bučmųs, OFM — Darbininko redaktorius. Seimas buvo lapkričio 29-30 Kultūros Židinyje. Nuotr. L. Tamošaičio

PARAMA KULTŪRINEI VEIKLAI

Kai mes didžiuojamės savo choralais, ansambliais, artistais, menininkais, ar mes žinome, kiek mes tokio kūrybinio turto turime? Ne, nes visi nekreipiame dėmesio į šią kultūrinę veiklą, nesame pravedę bet kurios registracijos.

Neseniai apsidžiaugėme, kad Kanados lietuvių viena kita grupė bent kartą iš valdžios gavo paramos savo kilniems darbams. Deja, esame girdę ir tai, kad vienas ar kitas vienetas prašė tokios paramos ir jos negavo.

Taip pat visi žinome, kad yra nemaža piniginės paramos vertingiems meniniams užsimojimams. Mes lietuvių tokios paramos dažniausiai negauname, nes nesugebame organizuoti ir sistemingai prie jos prieiti.

Dažniausiai mes esame užmiršti tik todėl, kad tie, kurie skirsto lėšas, visai nieko nežino apie mus, apie mūsų tautinius šokus, operą, tapybą, mūsų rašytojus.

Šiuo metu The National Center for Urban Ethnic Affairs, prie kurio bendradarbiauja ir mūsų atstovai iš Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos, stengiasi praversti plataus masto visų tautybių Amerikoje visokeriopą meninio ir kultūrinio įnašo anketą.

Vertėtų ir mum, lietuviams, ten užsiregistruoti. Šios anketos tikslas yra surinkti kiek galima daugiau duomenų apie mūsų kultūrinį gyvenimą. Tada bus galima belstis į valdžios duris, į bilijoninius fondus, prašant paramos mūsų menininkams ir kultūrinėm pastangom. Kiti gauna, ir mes turime gauti!

Visi, kuriems tik rūpi lietuviš-

kas menas ir kultūra, turėtų pasirūpinti šia anketa, ją užpildyti ir gražinti. Ne tik Čiurlionio ansambliu, Grandinėle ir kiti pirmojo rango ansambliai, ne tik mūsų profesionalai, bet ir visi parapijų chorai, šeštadienių mokyklų šokėjai, audėjai, drožinėtojai ir kiti raginami atkreipti dėmesį į šį reikalą. Nežinia, kokiais sumetimais iš tos anketos yra išjungti rašytojai. Gal vėliau šiam reikalui bus speciali anketa.

Kas nori įsigyti anketą, prašomi atviruke parašyti: Please send a ethnic arts questionnaire to: (Čia pridėti savo adresą.) Atviruką pasiųsti šiuo adresu: Vida Kuncaitis, National Center for Urban Ethnic Affairs, 4408 Eight St. N.E., Washington, DC 20017.

AUSTRALIJA ATŠAUKS PRIPAŽINIMĄ

"The New York Times" gruodžio 18 įdėjo žinią iš Canberros, Australijos, kad naujai išrinktas konservatorių vyriausybės pirmininkas Malcolm Fraser projektuoja Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių prievartinės inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinti. Buvusioji Darbo Partijos vyriausybė 1973 m. buvo tai pripažinusi.

Galima pasidžiaugti, kad baltiečiai, ukrainiečiai ir kiti pavergtų tautų atstovai šaliai pasidarbavo. Vlikas Australijos lietuviams buvo pasiuntęs JAV Prezidento Fordo 1975 m. liepos 25 d. pareiškimą, D. Britanijos, Kanados ir Belgijos vyriausybių pasisakymus dėl inkorporacijos nepripažinimo, taip pat JAV Atstovų Rūmų priimtą rezoliuciją.

"The Washington Star" 1975 m. gruodžio 18 d. laidoje taip pat pranešė apie naujai išrinktos Australijos vyriausybės pasiryžimą atšaukti nelegaliai buv. vyriausybės Baltijos valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimą. "Tas reikalas turi ir vidaus reikšmės, nes (Australijoje) yra didelė grupė imigrantų iš Baltijos valstybių. Darbo Partija sukėlė prieš save šią grupę, kai ji pereinaitis metais nutarė pripažinti de jure Baltijos valstybių inkorporaciją į Rusiją". (Elta)

Kaunas

1975 rugpjūčio 14 prie Balty saugumo komiteto pareigūnai prisivijo Marytės Vitkūnaitės vairuojamą mašiną "Žiguli", kurioje buvo keturi keleiviai, ir pareiškė, kad reikalinga patikrinti mašiną.

Vienas pareigūnas milicininko uniforma nuvairavo mašiną į Kauno saugumo komiteto kiemą. Keleiviai buvo nuvesti tardymui, o mašinoje pradėta daryti nuodugnį krata, kuriai vadovavo Vilniaus saugumo komiteto tardytojas kapitonas Marcinkevičius. Kratoje dalyvavo kvestiniai: Charzevskis Raimondas, Jurgio, gyv. Kaune, Suomii g. 32-2, ir Bertašius Algirdas, Juozo, gyv. Kaune, Lapidzių g. 10-405.

Mašiną ardė specialistai: Carionas Ivanas, gyv. Kaune, Lenino g. 57-30, ir Adomavičius Kęstutis, gyv. Kaune, Gedimino g. 39-1. Krėtėjai per dvi valandas ieškojo "antitarybinės literatūros" mašinos padangoje, radiatoriuje, benzino bake ir visuose mašinos plyšiuose, tačiau rado tik 1963 Vilniuje išleistą Solženicyno knygą "Viena Ivano Denisovičiaus diena".

Po to mašinos savininkė Marytė Vitkūnaitė buvo nuvesta į saugumo patalpą asmeninei kratai. Krėtė tardytoja Paliusienė, dalyvaujant šioms kvestinėms: Audronei Petružytei, gyv. Kaune, LTSR 25-čio g. 130-4, ir Kazimierai Juškytei, gyv. Alyvų g. 1-9. M. Vitkūnaitė buvo išrengta ir smulkiai iškirsta, tačiau ir pas ją "antitarybinės literatūros" nerasta.

Pagaliau majoras Markevičius ir kapitonas Marcinkevičius iškretė M. Vitkūnaitės butą ir rūšį, esanti LTSR 25-čio g. 86-53. Pusantros valandos darbavos saugumiečiai, tačiau grobis buvo labai kuklus: maldaknygė "Marija, gelbėk mus" ir "Malda už tėvynę" popieriaus skiautelėje.

Prieš kratą ilgą laiką saugumo mašinos sekė, kur važinėja M. Vitkūnaitė. Juos ypač neramino, kad M. Vitkūnaitės mašiną ne kartą buvo pastebėję N. Radvilis, kur gyvena ištremtas vysk. V. Sladkevičius.

Vėlai vakare saugumiečiai, paleisdami Vitkūnaitę, pasakė, kad reikią susitikti Vilniuje saugumo komitete.

Vilnius

1973 buvo nuteistas Vilniaus Talat Kelpšos muzikos mokyklos studentas Rimas Čekelis, Juozo, už "antitarybinių lapelių platinimą" trejiems metams laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo lageriuose.

R. Čekelis gimęs 1955 sausio 7 Skiemonyse. Baigęs Skiemonių vidurinės mokyklos 9 klases, įstojo į Talat Kelpšos muzikos mokyklą. Gyvendamas Vilniuje, jis suorganizavo grupę draugų, kurie gamindavo ir platinavo tautinius atšaukimus. 1973 vasario 16 išvakarėse jis Vilniuje išplatino savo atšaukimus, tačiau kiek vėliau vienas iš grupės narių išdavė. Visi penki grupės nariai buvo pašalinti iš mokyklos, o R. Čekelis, kaip "antitarybinės grupės" vadas, nuteistas. Teisė LTSR Aukščiausiasis Teismas prie uždarų durų. Šiuo metu R. Čekelis yra 19-jame Mordovijos lageryje.

-o-

1974 spalio mėnesį penki Vilniaus vyskupijos kunigai — Lionginas Kunevičius, Petras Dumbliuskas, Pranas Adomaitis, Juozas Zdebskis ir Sigitas Tamkevičius — kreipėsi į Žmogaus teisių gynimo komitetą Maskvoje, prašydami užstoti suimtus tikinčiuosius: P. Plumpą, P. Petronį, J. Stašaitį, V. Jaugelį, J. Gražį ir N. Sadūnaitę.

Akademikas Sacharovas, paskelbdamas pareiškimo turinį, pasirašiusių kunigų pavardžių nenurodė.

MIRĖ KUN. ZIGMAS RAMANAUSKAS

Gruodžio 22 Chicagoje, veždamas savo motiną, kun. Zigmą Ramanauską gavo širdies smūgį ir susmuko prie vairo. Automobilis atsimušė į namą, sužeisdamas motiną. Kun. Ramanauskas, nuvežtas į Šv. Kryžiaus ligoninę, pripažintas mirusiu. Motina sunkiai sužeista ir guli ligoninėje.

Kun. Z. Ramanauskas buvo gimęs 1922 lapkričio 20 Vainute, Tauragės apskr. Mokėsi Tauragėje, Telšiuose ir Bamberge, Vokietijoje. Kunigu šventintas 1949 vasario 18 Vokietijoje.

Į Ameriką atvykęs, dirbo Des Moines, Iowa, parapijoje, Krikščionių Pagalbos parapijoje Chicagoje, o nuo 1955 metų Waukegane Šv. Baltramiejaus lietuvių parapijoje.

Palaidotas gruodžio 27 Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

Savaitės įvykiai

Palestiniečiai teroristai užėmė Austrijos Vienoje vykstančią aliejų eksportuojančių valstybių atstovų konferenciją, nužudė 3 asmenis, o kitus paėmė įkaitais ir išskrido į Alžiriją, kur įkaltai buvo paleisti, o teroristai pasidavė. Kaip su teroristais bus pasielgta, tuo tarpu neaišku.

UNESCO konferencijai įtraukus į savo deklaraciją JT priimtą rezoliuciją, prilyginančią sionizimą rasizmui, JAV, Kanados, Australijos ir Europos bendr. rinkos valstybių atstovai konferenciją paliko.

Baigiantis JT sesijai, JAV ambas. Daniel P. Moynihan savo kalboje apie žmogaus teises pacytavo ir taikos premijos laureatą Andrei Sacharovo kreipimąsi suteikti politiniams kaliniams amnestiją. Sov. S-gos atstovas dėl to paliko posėdžių salę. Moynihan pareiškė, kad 1976 m. JAV vėl pasiūlys rezoliuciją dėl politinių kalinių amnestijos.

Prieš marksistinę Mozambique vyriausybę buvo sukilę dalis karių ir policininkų, bet sukilimas buvo numalšintas, o jų vadai bus teisiami.

Lenkija numato keisti savo konstituciją taip, kad komunistų partijai būtų suteiktas vyraujantis vaidmuo valstybės tvarkyme. Vykdomoji valdžia liktų vyriausybės rankose.

P. Korėjos min. pirm. Kim Jong Pil ir jo kabinetas atsistatydino. Nauju min. pirm. buvo paskirtas prez. Park Chung Hee patarėjas Choi Kyu Han.

Čilės prez. Augusto Pinochet Kalėdų švenčių proga paleido iš kalėjimo 165 polit. kalinius.

Prez. Fordas surado su kongresu kompromisą dėl pajamų mokesčių sumažinimo pratęsimo 1976 6 mėn.

Prez. Fordas pasirašė energijos įstatymą, bet numato vetuoti statybų piktavimo įstatymą, pagal kurį bet kuri streikuojanti unija galėtų sustabdyti visus statybos darbus.

Čilė numato suteikti Bolivijai priėjimą prie jūros prie jos šiaurinės sienos padarytu koridoriumi.

JAV suteikė Egiptui 100 mil. dol. ilgalaikę paskolą jo prekybai ir žemės ūkiui kelti.

Jugoslavijos vyriausybė paauštrino kovą prieš religiją. Kunigai kaltinami šnipinėjimu, sabotazu ir išdavimu.

LB KRAŠTO VALDYBOS DARBAI IR UŽSIMOJIMAI

Su rudens pradžia JAV LB krašto valdyba užvertė apygardas ir apylinkes aplinkraščiais, ragindama įvairių darbų. Bendruomenės veikla remiasi aplinkėmis, be kurių talios krašto valdybos skelbiami vajai, planai ir užsimojimai niekada nebūtų įvykdomi ir pasiliktų tik aplinkraščiuose. Tenka tik džiaugtis, kad iki šiol Bendruomenės nariai tebesi siekioja lietuvių išlaikymu ir pavergto krašto išlaisvinimu. Pavargstančius ir amžinybės iškeldinjančius pakeičia jaunesnieji, ir taip darbas tęsiasi toliau.

Spaudos platinimo vėjus
Spalio mėnesio aplinkraščiu paskelbtas spaudos platinimo vėjus. Apylinkė išsiuntinėti mūsų laikraščių ir žurnalų sąrašai su adresais ir prenumeratų kainomis. Raginama surasti nuolatinius spaudos platintojus, į platinimą įtraukti lituanistinių mokyklų mokinius, organizacijas, ruošti spaudos balius, pilną skiriant spaudai, iš valdybų išdo užsakyti laikraščius susipažinimui tom šeimom, kurios nuo lietuviško gyvenimo yra nutolusios. Apylinkių valdybos prašomos garsinti spaudos vėjų panaudojant ir lietuviškąsias radijo valandėles, tačiau neužmirštant, kad ir pastarosiomis yra reikalinga finansinė parama.

Pernai LB spaudos platinimo vėjus sutelkė virš 2000 dol. aukomis ir naujomis prenumeratėmis. Toji suma buvo pasiekta daugiausia dviejų apylinkių — Philadelphia ir Lemonto — pastangomis. Tad, jei dabar ir kitos vietovės parodys panašaus veiklumo, vėjus rezultatai bus žymiai našesni.

Iki šiol labai sėkmingai vyksta **Lietuvių literatūros istorijos** platinimas. Pirmasis šios istorijos tomas buvo išsiuntinėtas visom aplinkėm, ir jau pusė yra už jį atsilyginusios. Antrasis tomas taip pat jau yra siuntinėjamas.

Prieš porą metų krašto valdyba, paremdama Maryland leidyklą, leidžiančią anglų kalba lietuvių rašytojų kūrinius, nupirko jos leidinių už 1000 dolerių. Šie leidiniai kultūros tarybos buvo išsiuntinėti visom aplinkėm platinti su didele nuolaida.

Visais spaudos platinimo reikalais rūpinasi krašto valdybos vicepirm. Rimas Česonis. Jis taip pat tvarko LB centrinės

apylinkės reikalus. Todėl tautiečiai, nepriklausą prie jokios apylinkės, visais spaudos platinimo reikalais gali kreiptis tiesiog į krašto valdybą, į R. Cesonį.

Solidarumo įnašai

Pagal Lietuvų Chartą: "Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė. Lietuvos ugdo tautinį solidarumą. Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklas kiekvienas lietuvis moka nuolatinių tautinio solidarumo įnašą".

Krašto valdyba aplinkraščiu kreipėsi į apylinkių valdybas, prašydama suaktyvinti solidarumo įnašų rinkimą vietovėse. Tas įnašas tikrai kuklus: tik 5 dol. šeimai, 3 dol. asmeniui ir 1 dol. pensininkui. 35% surinktų įnašų pasilieka apylinkės veiklai, 35% skiriama apygardai ir 10% Pasaulio LB valdybai.

Solidarumo įnašai tai vienas iš pagrindinių LB pajamų šaltinių. Jei jie būtų sąžiningai mokami ir tvarkingai išrenkami, LB institucijų finansinės problemos žymiai sumažėtų.

Krašto valdybos išdėstė Petras Mitas išsiuntinėti apylinkėm specialias formas, kurios turėtų palengvinti solidarumo įnašų rinkimą, nes yra tinkamos siuntinėjimui toliau gyvenantiems tautiečiams ir gali būti naudojamos eilę metų.

Etninių studijų projektai

Prieš keletą metų LB krašto valdyba daug dirbo su sen. Richard S. Schweiker, kad būtų priimtas vadinamasis Etninių Studijų Įstatymas. Vėliau pasirodė, kad lengviau buvo tą įstatymą praversti, negu, jį pravedus, gauti pagal jį lešas lietuviškiems reikalams.

Pirmaisiais metais LB švietimo tarybos pateiktas projektas buvo nepatenkintas, nes ribojosi tik lietuvių etninės grupės švietimo reikalais. Antraisiais metais projektus su prašymais įteikė net kelios lietuvių institucijos, tarp jų Alta ir LB švietimo taryba. Šį kartą švietimo tarybos projektas, kuris buvo dalis keturių etninių grupių projekto, buvo patenkintas.

Kiekvienais metais LB visuomeninių reikalų taryba išsiuntinėja informacinę medžiagą (gaidelines) įvairiomis mokslo ir kultūros institucijoms, ragindama jas paruošti projektus su prašymais. Ši medžiaga buvo išsiųsta spalio 22 Lituanistikos Instituto nariams, Liet. Muzikologijos Archyvui, PLB Archyvui, Chicagos Liet. Operai, Liet. Enciklopedijos leidyklai, Lietuvių Fondui, Liet. Foto Archyvui ir eilei lietuvių profesorių. Šiuo reikalu visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys savo išsiuntinėjamame lydrašty pažymi: "Tai atlikti ypač raginam aukšto mokslo institucijose dirbančius asmenis, nes jie turi geresnes sąlygas į projektus įjungti savo kolegas, besinteresuojančius ne lietuvių etninės grupės studijomis, nes HEW skatina, kad įteikti projektai jungtų kuo daugiau etninių grupių, kad savo apimtim būtų 'multietnic'."

LB tarybos rinkimai

JAV LB tarybos rinkimai įvyks 1976 balandžio 24-25. Rinkiminės taisyklės su vicepirm. Balio Raugo aplinkraščiu buvo išsiuntinėtos spalio 19. Apylinkėms pranešama, kad vyriausia rinkimų komisija sudaryta New Jersey valstijoje; jos pirmininkas — Kazys Jankūnas (82 Mac Arthur Ave., Lodi, N.J. 07644, tel. 201 472-6422), nariai — Vladas Audėnas ir Julius Veblaitis. Apylinkės raginamos daryti viską, kad vyriausio JAV LB organo rinkimuose dalyvaudų rekordinis balsuotojų skaičius.

Lituanus žurnalo fondacija

"Žvelgdamas į 21 metų Lituanus komplektą, tetrokštu, kad jo leidėjai ir redaktoriai ir toliau nepavargtų, gi JAV LB ir visą išsiviję prašau visomis išgalėmis

remti šį žurnalą", — tai Simo Kudirkos žodžiai Lituanus žurnalo platinimui skirtame lapely, kuris išsiuntinėtas skaitytojams ir visuomenei. Ši akademinio lygio žurnalą anglų kalba leidžia Lituanus Fondacija, kurios direktorius skiria JAV LB krašto valdyba, tačiau visais techniniais leidimo reikalais rūpinasi administratorius chicagietis Jonas Kučėnas, nepaprastos energijos ir užsispyrimo asmuo, jau eilę metų nešąs tikrai sunkią žurnalo leidimo našą.

Lapkričio 30 Chicago įvyko Lituanus Fondacijos direktorių posėdis, į kurį buvo atvykęs ir LB k.v. pirm. Juozas Gaila. Iš administratoriaus J. Kučėno pranešimo paaiškėjo, kad žurnalo prenumeratorių skaičius pastaraisiais metais pradėjo mažėti. Tai kelia nemažą susirūpinimą bei verčia ieškoti naujų platinimo būdų. Prieškalėdinių laišku kreiptasi į lietuvių visuomenę, prašant paramos prenumeratorių ir aukomis. Posėdy taip pat buvo aptarti ir redakciniai reikalai, dalyvaujant redaktoriams Tomui Remeikiui ir Jonui Račkauskui.

Gruodžio 7 LB krašto valdyba savo posėdy patvirtino naują Lituanus Fondacijos direktorių sudėtį. Vytauto Kamanto ir Sauliaus Kuprio terminas užsibaigus, į direktorius pakviesti Jonas Juozevičius ir Algis Tamošiūnas. 1976 Lituanus Fondaciją sudaro: R. Vedegys — pirm. rinkininkas, A. Zailskaitė — sekretorė, J. Kučėnas — administratorius, direktoriai — A. Astašaitis, J. Bradūnas, J. Gaila, J. Juozevičius, J. Račkauskas, V. Šaulys, A. Tamošiūnas ir V. Vyngantas.

j.g.

VOKIETIJOS LIETUVIUOSE

Vėlinės. Daugely Vokietijos vietovių yra palaidota lietuvių. Dar ne visur panaikinti kapai ir iš jų laikų, kai buvo gyventa lageriuose, o nemaža jų atsirado ir atsiranda dabar. Vėlinių proga lietuvių kunigai pasistengė aplankyti galimai daugiau vietovių ir pasimelsti, kartu su tautiečiais, už visus mirusiuosius. Taip pav., Hanau ir jo apylinkėse gyvenanti maža saujelė tautiečių, vadovaujant apylinkių kapelionui tėv. A. Bernatoniui, OFM Cap., pasimeldė už visus mirusiuosius ir aptvarkė Hanau kapinėse palaidotų tautiečių kapus. Panašiai buvo pasielgta Kaiserslauterne ir Schwetzingene, kur kapai buvo sutvarkyti jau iš anksto, o Vėlinių dieną buvo aplankyti tautiečių, vadovaujant maldom kapelionui kun. Br. Liubiniui. Lygiai taip pat pasielgta Memmingene, vadovaujant kun. A. Rubikui, Hamburge, Luebecke ir eileje kitų Šiaurės Vokietijos vietovių, vadovaujant kun. V. Šarkai.

Maj. J. Venckus pensijoje. Spalio 29 sulaukė 66 metų amžiaus Labor Service majoras, 8593 LS kuopos vadas J. Venckus ir išėjo į pensiją. Taryboje jis išbuvo bene 29 metus. Tad jo 66-sis gimtadienis buvo ir atsisveikinimo diena. Vakare buvo susirinkta į kuopos salę, pasivaišinta jo patiektomis gėrybėmis, tarta atsisveikinimo žodis. Atsisveikindamas kun. Br. Liubinas dar kartą išklė Venckaus eilę ypatingų nuopelnų lietuviškumui. Kas užims jo vietą, dar neaišku iki šios dienos (lapkričio 24). Mat, paskutiniu metu yra įvesti, prieš įvedant į atsakingesnes pareigas, tam tikri egzaminai. Juos mėgino laikyti jau 4 asmenys, iš jų 2 lietuviai, bet nė vienas nepasisekė.

Veikėjų suvažiavimas. Romuvoj lapkričio 7-9 įvyko LB Vokietijos darbuotojų suvažiavimas. Buvo išklausyta Bendruomenės vadovybės, Vasario 16 gimnazijos direktoriaus, įvairių Bendruomenės veikėjų ir apylinkių pirmininkų pranešimų, padiskutuota rūpiais klausimais, pasitarta dėl ateities. Ypač privertė visus rimtai pagalvoti Vasario 16 gimnazijos mokinių skaičius, kuris paskutiniu metu nesiekia nė 60 vaikų. Priimta visą eilę rezoliucijų.

B.L.

AN' ANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N. Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimo direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — imptuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užեikite ir įsitikinsite!

LIETUVIŲ R.C. SUSIVIENIJIMAS pigiai, greitai, lietuviškojo dvasio patarnauja apdraudamas gyvybės netekimo ar ligos atveju. Duoda paskolas su žemu procentu, moka dividendus apsidraudusiems. Kreiptis: direktorius Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. MI 7-6637.

SPARTA—Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir flrmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvių į patarnavimą pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

DALĖ POVILAUŠKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiomis progoms. Nuolaidos daromos pagal lėmą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalaujant esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6—3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta Gausi parodų salė

GRUPINĖS KAINOS PAVIENIAMS ASMENIMS 4 DIENŲ KELIONĖ Į

LAS VEGAS

VIEŠBUČIAI:

Stardust \$249
Flamingo 259
Aladdin 259
Circus Circus 259
Hilton 279
Caesar's Palace 289
MGM Grand 299

KAINA ĮSKAITO:

Skridimai lėktuvu
Viešbutis nuo ketvirtadienio iki sekmadienio
Pervežimai iš aerodromo į viešbutį ir atgal
Visi lėktuvų ir viešbučių takasai
Bagazų nešiojimai
Dveji pusryčiai
Sauga nikeliu

Šių kelionių ir kitais kelionių reikalais kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE ROMAS KEZYS, SAV.

2129 Knapp St. Brooklyn, N.Y. 11229 Tel. (212) 769-3300

Muzikas Vladas Jakubėnas kalba apie lietuvių muzikos raidą gruodžio 13 Kultūros Židinyje jam surengtame pagerbimo koncerte. Nuotr. V. Maželis

DABININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DABININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$10.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Ištvermingas darbas

Taip įprasta, kad Naujųjų Metų proga linkime vieni kitams laimės, džiaugsmo, sveikatos, kad ateinantieji metai būtų bent neblogesni, nei praėję. Taip pat įprasta peržvelgti praėjusius ir padaryti pasiryžimus naujiems.

Taigi — kam mes galime pasiryžti šiais naujais metais, ką mes turime daryti, kad išliktume gyvastingi, kūrybingi ir net galingi?

Tuoju susiduriame su pasyviu elementu, kuris nieko nenori, nė vieno neskatina ir nieko netrošksta. Toks žmogus vadinamas pesimistu. Toks užkrečia ir kitus, stabdo mūsų pažangą ir mažina kovingumą.

Bet ar verta susidėti su tokiu pesimistu, ar verta pesimistą įsileisti į savo tarpą, kad jis visiem gadintų nuotaiką?

Kiti sakys, kad verta ir su pesimistu kalbėti, išklausti jo nuomonės, nes tai esąs realus ir konkretus žvilgsnis į tikrovę, žvilgsnis, kuris neapvilia žmogaus. O kas iš tų optimistų? Tik muilo burbulai. Papučia vėjas, ir nieko nelieka. Viskas nu-nešta, nupūsta.

Teisybė, kad reikia ramiai ir tiksliai jausti tikrovę, kad reikia tą tikrovę apskaičiuoti, o nepasitiki kokių tuščių svaigiojimu. Bet taip pat teisybė, kad nereikia uždaryti savęs siauru pasauliu, užsisklęsti pesimizmo sklaidai, kad, girdi, nieko nebus, nereikia ir nieko daryti.

Jau daugelį metų girdėjome panašius pesimizmo svarstymus, o gyvenimas eina ir toliau. Priešingai, jis net sustiprėjo, mus pačius ištiesino gražiam darbui. Taa ir noris, kad mūsų blaivus žvilgsnis į tikrovę būtų ir šiek tiek optimistinis, optimistinis ta prasme, kad nepasiduosime, nepasimesime. Vienas kitam palinkėjime tik ištvermės darbe, ištvermės gyvenime.

Esame išėję į sunkią kelionę, į sunkų žygį. Mūsų Lietuva, kaip toji pasakų karalaitė, yra prie girnų prirakinta, ir reikia gulbinėlių, kad jai kas laisvės sparnus numestų. O tai tegalima padaryti ištvermingai, sistemingai ir nuolat dirbant ir dirbant, kovojant.

Žinia, tai sunki pareiga, sunki našta, ir kitam atrodo, kad geriau yra kur nors dingti, gyventi savo privatų gyvenimą, turėti gražų butą, gražius baldus, vieną ar du automobilius.

Toks gyvenimas irgi nuveda į dvasinę tuštumą į beprasmybę. Kai kambariai paverčiami gražių baldų rinkiniais, tuo pačiu yra išvejama iš namų žmogaus polėkiai, žmogaus dvasia, kuri stengiasi įprasinti dienas ne per medžiagą, bet per kūrybą, pasiaukojimą ir darbą. Toks gyvenimas sau yra pesimisto gyvenimas.

Optimisto gyvenimas yra gyvenimas kitiems. Kai išmoksti duoti, išmoksti aukotis, tuo pačiu padarai ir visą aplinkumą turtingesnę ir gražesnę. Visiems tada yra kur kas lengviau ir jaučiau gyventi.

Ir mums, kovojant dėl pavergtos Lietuvos laisvės, negali būti jokių atsiprašinėjimų jokių negaliu. Kietai dirbdami, sistemingai dirbdami, besimokydami ir besišviesdami, mes ne tik patys išsilaikysime, bet tuo pačiu pajėgsime palaikyti ir kitus; ir šį kraštą darysime šviesesnę, tvarkingesnę, gražesnę.

Tad stiprinkime visas savo organizacijas, planuokime ir plėskime jų veiklą, kad naujieji metai būtų judresni ir didesni. Nepasimeskime laiko tėkmėje, neišsigąskime pavoju, nes rytoj užžadėtas tik drąsiesiems, tik ištvermės ir darbo žmonėms. Planuokime jaunimo stovyklas, kursus, parodas, dainų ir šokių šventes, planuokime kultūrinį gyvenimą, organizuokime jį visu savo įpratimu ir visu greitumu.

Keturi klausimai

Pradedant kolegijų studentais ir einant amžiumi žemyn, jauni žmonės savo padėtimi yra tikri. Jie žino, ko siekia, supranta, kur gyvena, nujaucia, kas jų laukia. Kurie palaiko ryšį su liuanistinėmis mokyklomis, buvoja stovyklose, dalyvauja jaunimo organizacijose ir turi gerą tautinę aplinką šeimoje, Lietuvai linki nepriklausomybės ir šia kryptimi galvoja pasidarbuoti. Tačiau vargiai jie lietuviškąjį gyvenimą laikys savo pirmųjų uždavinių skaičiuje. Kuris aktyviai įsijungs, bus, turi būt, ne pareigos, bet pomėgio (hobby) paskatintas. Jų dėmesys lietuviškumui prilygs mūsų požiūriams į politines painiavas miestelių ar miestų, kuriuose gyvename. Žinos, kad kažkas vyksta, bet jiems bus tolima ir nebūtina iki smulkmenų gilintis. Gal tik vienas klausimas juos drums: kaip suderinti tikrovę ir tėvų sukurto idealistinio mitą apie Lietuvą.

Pasiekę trisdešimt metų ir vyresni (žinoma, ir čia galvoje turiu tautiškai nepasimetusi) jaučiamės sumaišyti. Mum neaišku, kokią proporciją reikia išlaikyti tarp pareigos sau bei šeimai ir tarp aukos visuomenei mintimi, darbu, finansais. Įprastai vadinama "veikla" nėra tik pomėgio ar pramogos objektas.

Šią padėtį sukėlė pasaulio politinis drebejimas, prasidėjęs prieš 36 metus, apie kurį vokiečių sociologas Michaelis sako: "Dėl to (dėl II pasaulinio karo — V.V.) susidarė toks sunai-

ŠKIRPOS "SUKILIMAS" SMALSUMO POŽIŪRIAIS

VYTAUTAS VOLERTAS

kinimas, kuriam pavyzdžio nėra visoje pasaulio istorijoje" (Prof. H. Michaelis, *Der Zweite Weltkrieg*, 1968).

Kai dabar vėl minty, pokalby ar skaitiniuose susiduriame su anais laikais, iškyla keletas klausimų:

1. Kaip sukrėtimą pergyveno tauta?
2. Kiek išmintingos nuovokos turėjo jos vadovai?
3. Koks santykis išsilaikė tarp atsakingųjų asmenų pareigos ir asmeninių įgeidžių?
4. Ar nelaimė mum davė naudingos patirties?

Šalia gausybės po visą pasaulį išmėtytų bei įvairiomis kalbomis rašytų dokumentų ir keleto lietuvių autorių knygų (Škirpos atsiminimai ("Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti"), išleisti 1973 autorius lėšomis, artimiesiems bičiuliams, bendradarbiams ir gerbėjams aukomis gelbstint, savo 583 puslapiuose duoda daug sugestijų, kaip į tuos minėtus klausimus turėtume atsakyti. Žinoma, skaitytojas turi pilną teisę šias sugestijas priimti ar atmesti, nes yra ir kitokių šaltinių, net Škirpai prieštaraujančių. Tačiau man ši knyga yra didelė pagalba. Retas esame istorikas. Nepri-

einame prie archyvų ar nemo-kame jais naudotis. Retas prieš 30 ar 35 metus buvusius įvykius matėme taip, kaip jie formavosi. O K. Škirpa, Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotas ministras Reichui, gaudavo žinias iš pirmųjų lūpų ir pats organizavo Lietuvai pagalbą. Todėl esam linkę jam tikėti, o ne esmines klaidas ar kontroversines nuomones teaiškina specialistai.

Tauta

Autorius, Kazys Škirpa, minėtus klausimus kelia sau pačiam: "Užsieniui, nežinojusiame ir tik nustebusiam dėl to, kad Lietuva, kad ir didžiudamasi savo kuone tūkstančio metų istoriją, galėjo taip gėdingai sugniužti, natūraliai kildavo klausimas, ir iškyla dar ir dabar: ar lietuvių tautai tada nebuvo pristigę patriotizmo bei ryžto ginti savo laisvę?" (16 pusl.).

Nedelsęs jis tuojau bando ir atsakyti, vadovaudamasis patirtimi, kuri vėliau smulkiai dėstoma knygoje:

"Lietuvos pasipriešinimo šūvio pasaulis tada negirdėjo, ne dėl to, kad lietuvių patriotizmas savo kraštui būtų tada buvęs nepakankamai gilus, kad ryžtas

sudėti didžiausias aukas už savo ir krašto laisvę nebūtų buvęs prideramai stiprus ar kad nebe-būtų buvę laiko kada pasipriešinimui pasirengti, juo labiau, kad mūsų kariuomenės vadovybė nebūtų turėjusi plano, kaip gintis, bet vien tik todėl, kad ano meto lietuvis politinė vadovybė nepajėgė priimti nei ryžtingo, nei vieningo sprendimo" (17 pusl.).

Taigi tautą jis teisina, o vadovybei priekaištauja. Dėl antrojo tvirtinimo spaudoje jau kilo pokalbių, ir skaitytojas, sekdamas "Sukilimą" bei mūsų laikraščius, tesudaro savo nuomonę neįtaigotas. Man, asmeniškai, ir tik asmeniškai, tariant, atrodo, paskaičius Škirpos ir kitų atsiminimus, kad mūsų vyriausybė nesiorientavo, jog jie nėra paprasti tarnautojai, bet prezidentai ir ministrai. Tokiais atvejais svarbu ne sava gyvybė, ne žmonos sveikata, ne vaikų gerovė, bet tauta. Galima pūti kalėjime, galima nustoti šeimos, bet negalima nesirūpinti tauta, kuriai atstovauji. Ir labai gaila, kad mes turėjome daug tarnautojų, nesvarbu, kokiais tituluais besipuošiančių, bet neturėjome nė vieno herojaus.

Škirpa paneigia vyriausybės priimtą neutralumą, kurio nemėgo ir prancūzų didysis vy-ras de Gaulle, štai kaip išsi-reiškęs: "Neutralumas yra priešingas nepriklausomybės minčiai" (C.L. Sulzberger, *The Last of the Giants*, 1970). Tas pats de Gaulle komunizmą taip pat teisingai apibūdino: "Šiuo metu Prancūzijoje yra penkios partijos. ... Bet komunistai nėra prancūzų partija" (C.L. Sulzberger, *The Last of the Giants*, 1970). Taigi nesvarbu, kad 1940, po Lietuvos okupacijos, mūsų komunistai gavo valdžios trupinius. Jie nebuvo laikomi lietuvių grupe, iš jų taip pat nebuvo herojų, nė vienas nepasipriešino trėmimam į Sibirą, bet be atvangos tarnavo Stalinui, kuris nebuvo "nei mas-tytojas, nei rašytojas, nei oratorius" (Leon Trotsky, *Stalin*, 1941), bet despotas.

(Bus daugiau)

— "Grandinėlės" koncertą Chicagoj, Marijos aukštesniosios mokyklos salėj, kovo 27 rengia PL jaunimo kongreso Ryšių centras.

Detroito skautai-tės lapkričio 22-23 paminėjo savo veiklos 25 metų sukaktį. Gabijos tunto tuntininkė Liuda Rugienė sveikina atsižymėjusias skaites ir gavusias naujus skaučių kaklaraščius. Nuotr. J. Jono urbono

Vytautas

SUVALKIJOS ŪKININKO
ATSIMINIMAI

12

Kada pasiekėm Pskovą, kelevių sumažėjo per pusę. Pribuvus į vietą, pasidarė taip lengva, lengva. Ponia, mus pamačiusi, rūstebė. Kas mus čia atvižo? Nes tik prieš šešis mėnesius čia esame buvę. Kada viską išpasakojom, labai stebėjosi, kad mes taip laimingai pasiekėm Pskovą. Gyveno labai susirūpinusi, taip suvargusi, kad, gatvę susitikę, nebūtume jos pažinę.

Pskove pabuvom dvi dienas. Ponia davė pinigų kelionei ir įdėjo maisto. Ji mum sakė: "Kiek bemokėčiau už šitą judviejų kelionę, vis tiek neatsilyginčiau." Mudu buvom labai patenkinti šituo mūsų kelionės įvertinimu. Viena — tai tarnyba. O antra — ji niekada mudviem pinigų nesigailėjo. Sakydavo: "Vincas žino, kur yra pinigai. Pasiimkit, kiek judviem reikia". Labai dažnai parveždavo vertingų bilietų į teatrą, abiem po du, kad galėtume nueiti į teatrą dvi poros. Ką valgė jie, tą valgėm ir mudu, nes Vincas viską mokėjo gerai paruošti.

Vėl į Litovčinos kaimą

Iš Pskovo grįžom atgal į Teguščių dvarą. Dvare radom tik porą tarnaičių. Kur prieš dvi

dienas ponia motina ir sūnus išvažiavo traukiniu, jos nežinojo. Negaišdami, apėję visą dvarą, grįžom į geležinkelio stotį ir važiavom į Krasnoje Selo, į Litovčinos kaimą.

Buvo graudu, Teguščių dvare neradus savo pono, su kuriuo visą 1914 metų karą kartu praleidau. Bet jau daugiau nesusi-tikom.

Ir vėl vadinamajam Litovčinos kaime. Iš to kaimo vardo matyti, kad ne tik kaimas, bet ir visas tas kraštas priklausė istorinei Lietuvai. Pasikalbėjus su to kaimo senesniais žmonėmis, paaiškėdavo, kad jie žinojo, jog šitas jų kraštas kadaise buvo valdomas lietuvių; jie mėgdavo apie tai kalbėti.

Pasiruošimas kelionei į Lietuvą

Litovčinos kaime dar radom visus lietuvius kareivius. Karininkai, ukrainiečiai ir tie, kurių kraštai vokiečių dar buvome neužimti, visi buvo išsiskirstę. Kurie kareiviai turėjo arklis, juos pardavė. Maisto dar buvo sandėlyje, tai viską kareiviai išsidalinom. Nemažai buvo rūkytų amerikietišų lašinių, sviesto, arba-

tos, pikliuotų miltų ir daug įvairių prieskonių.

Kareiviai sužinojo, kad Krasnoje Selo geležinkelio stoty buvo daug vagonų, prikrautų alaus statinių. Tuoj nuvažiavę dvejom rogėm, parsivežėm šėšias atazines, 1200 kvortų, juodo alaus. Tada visa apylinkė puotavo. Kada alaus pritrūko, nuvažiavo antru kartu, bet jau daugiau jo nerado.

Buvo neblogas gyvenimas. Maisto sandėlį pasidalinom ne visas batalionas, bet daugiausia tik lietuviai, nes jau kiti visi buvo išsiskirstę.

Pagyvenom lig pavasario, viską susitvarkėm, apsirūpinom maistu kelionei. Pulkas lietuvių su maisto kuprinėm ant pečių traukiniu nuvažiavom lig Polocko. Toliau traukiny nesėjo, nes ten šeimnininkavo vokiečiai.

Polocko geležinkelio stotis buvo perpildyta žmonėmis.

Kada naktį žmonės sugulė ant grindų, tai buvo labai susispaudę. Rytda du lietuviai alytiškiai apsižūrėjo, kad neturi pinigų. Saugumo dėlei buvo prisisiuvę po gabalą medžiagos iš vidaus netoli juosmens prie kelnų. Ten susidėjo savo pinigus. Iš viršaus kelnų medžiaga buvo perpiauta ir pinigai išimti. Žmonės liko be cento, ir sunku jiems buvo tęsti kelionę. Tiem vyrams kai kurie lietuviai truputį suaukojo. Žinojau ir pavardes, bet jau pamiršau. Buvo to paties 4-to bataliono kareiviai.

Rytojaus dieną nuvykom į Smargonis. Čia radom daugiau keliautojų. Juos globėjo vokiečių kareiviai. Pilna bažnyčia šiaudų, pasieniais sugulę žmonės, bet vokiečiai jokio maisto neduoda. Kitą dieną vokiečiai visus žmones iššaukė į lauką, sustatė į eilę ir tikrino visų dokumentus. Taip tikrinami, jie mus išlaikė apie valandą.

Iš to dokumentų tikrinimo buvo matyti, kad tai tik laiko gaišinimas. Prieš šaukdami mus į lauką, vokiečiai liepė daiktus palikti bažnyčioj. Kada sugrįžom į bažnyčią, daug žmonių nerado savo geresnių daiktų. Dokumentų tikrinimu vokiečiai sugalvojo žmones apiplėšti. Žmonių bagažuose jie ieškojo tik vertingesnių daiktų, maisto nelietė.

Mūsų grupė

Kad būtų saugiau keliauti toliau, nutarėm susiskirstyti į mažesnes grupes. Mūsų grupę sudarė Ž. Galinis, J. Karinauskas, J. Maknavičius, V. Šešėla ir V. Liesunaitis.

Pirmiausia pasiklausėm vietinius gyventojus, kaip pereiti vokiečių užtvartą prie Smargonų. Vienas žmogus papasakojo, kad čia yra daugiau kaip 10 eilių spygliuotų vielų užtvary, po 5-6 metrus pločio. Tik maži tarpukai yra išardyti ir kiekvienas ties kita vieta; tik arti priėjus, galima pastebėti. Reikia sekti, kur yra pramintas takas.

Prisilaikydami žmogaus nurodymų, lengvai nugalėjom vokiečių "tvirtoves". Žemėlapiu neturėjom. Laikėmės krypties Vilniaus link, pagal žmonių nurodymą. Paėję didelį galą kelio, susiradom tinkamą vietą prie upelio. Išsivirėm arbatos, nes nešėmės arbatai virti puodą.

Papusrėčiavę užėjom pas vieną nedidelį ūkininką. Susitarėm, kad mus vestų tokiais keliais, kur nėra vokiečių. Žmogus mus nuvedė 15 kilometrų su vėšum. Jam atsilyginom. Jis grįžo namo. O mes, čia pat turėdami tinkamą vietą, pavalgėm ir užėjom pas vietinį gyventoją prašyti nakvynės. Jis mus mielai priimtų, sakė, bet neturįs kuo mūsų pavalgydinti. Mes pasisakėm, kad esam jau pavalgę. Tada jis mus priėmė.

Rytą atsikėlė, paėję apie šešetą kilometrų pagal to žmogaus nurodymą, kur nėra vokiečių, vėl papusrėčiavom. Šitai keliauom dienomis, o naktimis išsėjomės. Iš viso lig namų keliauom 21 dieną.

Nakvynė prie Kamajų

Pasiekę Kamajus, prie miestelio nakvoti nenorėjom, nes Kamajuose galėjo būti vokiečių žandarų. Nuo Kamajų į šiaurę arti nebuvo matyti gyventojų, o jau tuoj turėjo pradėti temti. Tad nutarėm čia pat, šiaurinėje Kamajų pusėj, ieškoti nakvynės.

Nakvynę radę, pasiprašėm šeimnininkę, kad surastų koki

žmogų, kuris anksti rytą galėtų mus pavėžėti kokią dešimtį kilometrų, jam už tai sumokant.

Atnešus asotį su pienu, šeimnininkė padėjo jį ant stalo. "Gerkit, sako, nors to pieno; gaila, kad neturiu ko daugiau duoti valgyti." Ir išėjo pro duris į virtuvę. Netrukus pastebėjom, kad jos nebėra namie. Tur būt, išėjo ieškoti žmogaus, galinčio rytoj mus palydėti.

Du vaikučiai, berniukas apie šešerių metų ir mergytė apie ketverių, iš gretimo kambario pro durų kraštą žiūrėjo į tą asotį, ant stalo stovintį, niekur akių nenukreipdami. Vienas iš mūsų išėjo į virtuvę. Buvo gražu žiūrėti, kaip vaikučiai jį tuštino. Sugrįžus mama, radus vaikučius su asočiu, puolė juos barti, bet mes vaikučius apgy-nėm.

Šeimnininkei pasiūlius, atsinešę iš daržinės tris kilius šiaudų, pasitiesėm juos ant grindų ir sugulėm.

Anksti rytą sukilom ir ruošėmės kelionei, laukdami vediko.

Paduodama mums vandenį nusiprauti, šeimnininkė apgailestavo, kad neturi ko duoti mum pusryčių.

Nors mes vaidinom, kad nesam buvę rusų kareiviais, bet žmonės suprato. Moteriškė ir sako: "Dievas žino, kur mano vyrelis vargsta. Paskutinį jo laišką gavau 1915 pavasarį."

(Bus daugiau)

PHILADELPHIJOS RAMOVĖNŲ SUKAKTIS

Philadelphijos lietuvių kolonijos gyvenimas atgijo, kai 1949-1950 metais iš Vokietijos stovyklų atkilo per 700 vadina- mųjų DP lietuvių. Pradėjus steigti organizacijom, 1950 rudenį buvę nepriklausomos Lietuvos kariai irgi susibūrė į organizacinį vienetą, kiek vėliau pasivadinusį LVS skyrium.

Pradžioj Philadelphijos ra- movėnų skaičius siekė per 60, o dabar, po 25 metų, teliko 32. Dabartinę skyriaus valdybą su- daro K. Špakauskas, pirm., A. Šparkevičius, sekr., ir J. Mali- nauskas, ižd.

Skyriaus 25-mečiui atžymėti paskutiniame metiniame susi- rinkime iš skyriaus iždo buvo paaukota: Philadelphijos Lietu- vių Bendrovės namų remontui 100 dol., Lietuvos karo invali- dam 50 dol., Kario žurnalui 25 dol., Balfui 20 dol., pasaulio lie- tuvių jaunimo kongresui 20 dol., Dirvai 25 dol., Vlikui 10 dol. Metinis susirinkimas įvyko spa- lio 5. Jame nutarta 25-mečio mi- nėjimą sujungti su Lietuvos ka- riuomenės atkūrimo 57-osios su-

kakties minėjimu. Tai ir buvo atlikta lapkričio 16.

Minėjimas prasidėjo pa- maldomis Šv. Andriejaus para- pijos bažnyčioj. Mišias aukojo kun. K. Sakalauskas. Jis pasakė ir dienaį pritaikytą pamokslą.

Kalba pulk. K. Škirpa. Nuotr. K. Čikoto

Pamaldose dalyvavo ir kai kurių vietos lietuvių organizacijų vė- liavos.

Po pamaldų žmonės labai gau- siai susirinko į parapijos salę, kuri šiai progai buvo tinkamai dekoruota ir visi galėjo patogiai susėsti prie padengtų stalų, pa- rengtų pietum.

Trumpu įvadinio žodžiu mi- nėjimą pradėjo skyriaus pirm. K. Špakauskas. Kun. K. Sakalaus- kas sukalbėjo maldą. Po to pir- mininkas pakvietė tylos minute pagerbti žuvusiuosius už Lietu- vos laisvę savanorius kūrėjus, karius, partizanus, šaulius, o taip pat ir skyriaus mirusiuosius na- rius. Jis paskelbė ir skyriaus mi- rusiųjų pavardes. Čia jų sąrašas: plk. V. Šaudžius, plk. lt. A. Jurs- kis, mjr. A. Impolėnas, mjr. J. Naras, kpt. J. Česonis, kpt. A. Gaigalas, kpt. L. Paulauskas, virš. A. Kriščiūnas, psk. J. Ba- kuckas, partizanas A. Rukšys, sav. kūrėjas J. Plungė, sav. kūrė- jas A. Eigelis, sav. kūrėjas P. Jeskelevičius ir sav. kūrėjas K. Dalinkevičius. Mirusiųjų našlės buvo pagerbtos prisegant jom po gėlę, o du Lietuvos laisvės ko- vų savanoriai kūrėjai — plk. K. Škirpa ir B. Tvarkūnas — buvo atžymėti specialiom juostelėm su gėlėm.

Tolimesnį minėjimo vado- vavimą pirmininkas pavedė B. Raugui, kuris pabrėžė, kad šie- metinis minėjimas yra tuo ypa-

Pirmoji ramovėnų valdyba Philadelphijoje 1950-1951. Iš k. sėdi A. Jurskis (prof., plk. lt., miręs), A. Butkūnas (pulk., mi- rės), A. Impolėnas (maj., miręs), stovi A. Gaigalas, (kpt., miręs) ir B. Raugas.

tingesnis, kad pagrindinę kalbą sako iš Washingtono atvykęs plk. K. Škirpa. Buvo suminėti K. Škirpos ryškesni gyvenimo momentai ir jo nuopelnai Lietu- vai.

Plk. K. Škirpos žodis buvo il- gas, bet publika jo klausėsi su dideliu dėmesiu.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Pietų metu K. Škirpa pasira- šinėjo visiem nusipirkusiem jo naują knygą — Sukilimą. Ši kny- ga spaudos platintojo K. Kaz- lausko tą dieną buvo labai sėk- mingai pardavinėjama.

B. Raugas

“Sukilimo” autorius pulk. K. Škirpa pasirašo autografą H. Savickiui, Philadelphijos LB Balso redaktoriui, nusipirkusiam knygą. Nuotr. K. Čikoto

Adolfo Gaigalo atminimui

Nei rūpesčių, nei žemėj su- prantamo džiaugsmo Adolfas Gaigalas daugiau nepatirs. Jo kelias baigėsi, laikas sustojo. Mirė 1975 lapkričio 9 Philadel- fijoje. Tėvieši Amžinoj Palaimoj, dvidešimt su viršum metų sun- kiai plušęs fabrike, trumpu pen- sijos laikotarpio metu nespėjęs pailsėti ir užbaigti planų, ku- riuos, darbininko dalios atsikra- tęs, susidarė.

Ne pramonės vargai jis ruo- šėsi. Gimęs 1906 gruodžio 13 Rygoj, 1927 baigė Šiaulių moky- tojų seminariją, vėliau karo mo- kyklą ir nuo 1930 tarnavo ka- riuomenėj, pasiekdamas kapi- tono laipsnį. Būdamas karinin- ku, lankė ir baigė Kauno jaunų- jų teatro studiją.

Samoningas tautiškumas Adolfą Gaigalą skatino visuome- ninei veiklai, o įgimti polinkiai darbiui davė kryptį. Jau kariuo- menėj ėjo pulko švietimo vado- vų pareigas. Rašė scenos vaiz- delius, vaidinimus kariam, režisavo ir pats vaidino. Poligo- nuose dalyvaudavo varžybose tarp pulkų, laimėdamas pirmą- sias vietas. Jo paruošti veikaliu- kai būdavo transliuojami iš Kau- no radio stoties. Vokietijoj, DP stovykloj, ėjo Lietuvių Tremti- nių Regensburgo apygardos rei- kalų vedėjo pareigas. Vėliau bu- vęs paskirtas Vytauto Didžiojo sargybų kuopos švietimo vado- vu ir leido Šauklį, kariam skirtą laikraštėlį.

Atvykęs Philadelphijon(1949), ruošė vaidinimus suaugusiems ir vaikam, vadovavo Bendruo- menės Balsui (radioj progra- mą), įvairiem minėjimam sa- vitai apibendrindavo scenas, dirbo Bendruomenėj rašė lie- tuviškai spaudai.

Adolfas Gaigalas

1941 metų sukilimui organiza- vęs partizanų būrį, iki paskuti- nių savo žingsnių nepamiršo tautinės pareigos, nepaneigė en- tuziazmo. Per 25 metus Phila- delphijoj buvo matomas ir jau- čiamas kiekviename dides- niame įvykyje. Net pensijon iš- ėjęs, kalbėdavo apie vietinės li- tuanistinės mokyklos ateitį, rū- pinosi Lietuvių namų likimu. Būdamas LF Philadelphijos sam- buorio pirmininku, paskutiniai- s dvejais metais ir rugsėjo mėne- sį dalyvavęs apygardiniame suvažiavime, ateinantiem me- tam pats ryžosi tokį suvažiavi- mą ruošti Philadelphijoj, vis pri- mindamas, kad “turi būti geras ir turiningas”. Tačiau pagrindi- nis dėmesys kryptį į Lietuvių Bendruomenę. Joj jam neteko dėl laiko stokos įsipareigoti il- gesniam laikui, bet paprašytas talkino visuose darbuose.

Šiame krašte sunkiai pelnyda- mas pragyvenimą, asmenine

ADVENTAS MERGAIČIŲ BENDRABUTY

Ir šiemet Vasario 16 gimnazi- jos mergaičių bendrąbuty su- ruošta advento bei kalėdinio at- sisveikinimo šventė buvo labai miela ir įspūdinga. Ji įvyko gruodžio 13, paskutinį šeštadie- nį prieš išvykstant Kalėdų atostogų. Dalyvavo visos mer- gaičių bendrąbutio gyventojos, gimnazijos direktorius V. Nat- kevičius, kapelionas kun. J. Dė- dinas ir trys lietuvių gimnazi- jos mokytojos bei bendrąbutio auklėtojos. Iškilmei vadovavo devintokė bendrąbutio seniūnė Angelė Vilčinskaitė. Mergaitės padėklamavo visą eilę eilėraš- čių, daugumoje abiturientės Raimos Šreifeltaitės sukurtų, pagiedoję daug adventinių ir ka- lėdinių giesmių, apdovanojo viena kitą gražiomis dovanėlė- mis. Angelė Vilčinskaitė pasvei- kino direktorių, kapelioną, auk- lėtojas ir drauges. Toliau ji ypač išskėlė adventinio susikaupimo šventės reikšmę mergaičių savi- tarpio santykiams. Ji įnešanti į kasdieninį gyvenimą daug arti- mumo ir nuosirdumo. Net ir po kelių metų tos šventės dalyvės, jau universiteto studentės, su meile prisimenančios tą mielą, visas į vieną šeimą glaudžiai sujungiančią nuotaiką. Direkto- rius Vincas Natkevičius pasigro- žėjo šia taip gražia ir jau ne jau- na tradicija ir apdovanojo mer- gaites šokoladu. Jauna mokytoja kanadietė Birutė Bilkštytė džiaugėsi, kad čia susidaranti to- kia jauki nuotaika, kurios dėka ji pasijutusi kaip namuose.

Pabaigoj visos mergaitės su- sėdo prie jų pačių gražių pa- ruošto bendro kalėdinio stalo ir dar ilgai draugavo savo tarpe. Visa šventė buvo labai jauki ir nuotaikinga. Be abejo, visom da- lyvėm buvo aišku, kad toji mielai šeimyniška nuo- taika išplaukia iš pagrindinės šventės rengėjos, kuri visą laiką likosi užkulisių. Tai mergaičių bendrąbutio vėdėja, Vasario 16 gimnazijoje dirbanti jau beveik 15 metų.

B.L.

PHILADELPHIA, PA.

Mirus Adolfui Gaigalui, jo vardu Lietuvių Fondui aukojo: Sofija Salienė — 25 dol.

Po 20 dol. — Janė ir Juozas Šarūnai, Gražina ir Juozas Bak- šiai, Mašalaičiai.

Po 15 dol. — Kaimynai iš Friendship St., Ona Jurskienė ir Snieguolė Jurskytė, Vincė ir Vy- tautas Vaškūnai, Bea ir Vygantas Vaškūnai.

Po 10 dol. — D. ir G. Dra- gūnai, Elena ir Jonas Skladai- čiai, Henrikas Savickas, Teresė ir Algimantas Gečiai, Algirdas Jonys, A. ir K. Špakauskas, Mr. Mrs. Michael J. Bigenis, J. ir L. Jurskiai, B. ir V. Muraškai, L. Kaulinis, Phila. Klubas, Algirdas Cepulis, O. ir V. Šalčiūnai, H. ir J. Lukai.

Po 5 dol. — Irena Karalienė, Vladislava Jonkus, Vytautas Ma- tonas, V. ir S. Bagdonavičius, P. Andriulis, B. ir A. Iacono, Sušinskai, V. ir L. Balten.

Viso suaukota — 325 dol.

KNYGOS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOM IŠMOKTI

Introduction to Modern Lith- uanian — 9 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 6 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas, pa- veiksluotas — 6 dol.

Parsiuntimas 50 c. Graži dova- na jauniui ir suaugusiems viso- kiomis progomis. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

SEASONS GREETINGS	SEASONS GREETINGS DUPONT GRAPHICS ARTS INC. 1275 Bloomfield Avenue Fairfield, N.J. Call (201) 227-0320
SEASONS GREETINGS BROOK HOLLOW PROP. 45 Glen Cove Road Greenvale, N.Y. (516) 484-4250	SEASONS GREETINGS CLASSIC AUTO BODY AUTO PAINTING & LACQUER PROCESS WELDING AND BRAZING RADIATOR REPAIRING POLISHING & STRIPING — SERVICE THAT SATISFIES 15 ROOSEVELT AVE. BELLEVILLE, N. J. PHONE 201 759-2418
SEASONS GREETINGS LIVINGSTON HOME CENTER EVERYTHING FOR THE HOME 515 SOUTH LIVINGSTON AVENUE LIVINGSTON, N.J. PHONE 201 992-1200	SEASONS GREETINGS FAIRFIELD DELI II & MEAT MARKET 129 NEWARK POMPTON TURNPIKE PEQUANNOCK, N.J. 07440 HOME OF THE 15" SUB SANDWICH ALL PRICES INCLUDE TAX 5 MIN. ORDER REQUIRED. FREE DELIVERY CALL 201 696-5256 SAVE TIME CALL AHEAD WE CATER ANYTHING
SEASONS GREETINGS MARISA TRAVEL AGENCY 403 Midland Avenue Garfield, N.J. Phone 201 772-5161	SEASONS GREETINGS SIMONE'S COIFFURES LATEST IN CREATIVE HAIR STYLING 2303 WOODBRIDGE AVENUE EDISON, N.J. CALL 201 985-5858
HAPPY NEW YEAR FROM A FRIEND	SEASONS GREETINGS PIZZA STAR 5 NORTH BLACK HORSE PIKE RUNNEMEDE, N.J. PIZZA, HOT AND COLD SUBS CALZONE ZEPPOLE AND SICILIAN PIZZA OPEN 7 DAYS A WEEK PHONE (609) 939-4167
SEASONS GREETINGS GOTTSCHER HALL CATERING FACILITIES FOR ALL OCCASIONS 657 FAIRVIEW AVENUE RIDGEWOOD, N.Y. CALL 212 282-9707 or 382-9778 WILLIAM STALZER & CHRISTINE STALZER	SEASONS GREETINGS JOHN A. JUNGERMANN & SON INC. 215 W. Hoffman Ave. Lindenhurst, L.I. (516) 226-5555
SEASONS GREETINGS AL EMMEL AUTO BODY 93 Bloomfield Avenue Caldwell, N.J. Call 201 226-6525	SEASONS GREETINGS ASSOCIATION MANAGEMENT CORPORATION 66 Morris Ave. Springfield, N.J. (201) 379-1090
SEASONS GREETINGS TERRIGNO BAKERY Finest of Bakery Products 632 North Pearl St. Bridgeton, N.J. Tele.: (609) 451-6368	SEASONS GREETINGS UNITED SERVICES & LOAN ASSOCIATION 136 Market St., Paterson, N.J. (201) 271-6200 ALSO 240 BALDWIN ROAD, PARSIPPANY, N.J. (201) 263-6300
SEASONS GREETINGS A. J'S BAR BUSINESSMEN LUNCH SANDWICHES AND PACKAGE GOODS WHERE GOOD PEOPLE MEET 86-98 MURRAY AVENUE PATERSON, N.J. PHONE (201) 274-9286 OWNER HARRY AND JEN ADE (MGR.) ROBERT ADE	SEASONS GREETINGS GEORGES CORNER CONFECTIONERY 984 AMBOY AVE. EDISON, N.J. GIFTS — TOYS CARDS — STATIONERY
SEASONS GREETINGS VILLAGE DELICATESSEN FINEST OF DELICATESSEN 777 FISCHER BOULEVARD TOMS RIVER, N.J. WE DO CATERING FOR SMALL PARTIES CALL 201 244-2469	SEASONS GREETINGS FONSECA AGENCY TRAVEL — INSURANCE — ACCOUNTING 160 FERRY ST. NEWARK, N.J.
SEASONS GREETINGS WEST HUDSON LUMBER AND MILL WORK CO. INC. CUSTOM KITCHEN CABINETS AND SPECIAL MILL WORK 60 ARLINGTON AVE KEARNEY, N.J. PHONE (201) 991-7191	SEASONS GREETINGS OLD HEIDELBERG HOTEL AND RESTAURANT SPECIALIZING IN GERMAN AMERICAN CUISINE FEATURING SAUERBRATEN, LUNCHE- ONS, DINNERS, BANQUETS, CATERING AND PRIVATE PARTIES. OPEN TILL 2 P.M. DINING & DANCING FRI. & SAT. 91 HOWELS ROAD, BRIGHTWATERS, L.I.N.Y. CALL (516) 665-9834
SEASONS GREETINGS MIKE'S AUTO REPAIR 99 Memorial Parkway Long Branch, N.J. All Auto Repairs 201 229-5949 By The Elks	MONTESSORI SCHOOL IN FORT LEE 1/2 & FULL DAY SESSIONS WEEK CARE UNTIL 6 P.M. AGES 2 1/2 yrs. thru Kindergarten Enrollments Now Being Taken AMS AFFILIATE AMS CERT. TEACHERS The Wentworth School 178 Washington Avenue Fort Lee, New Jersey 07024 (201) 947-3850 TRANSPORTATION AVAILABLE
SEASONS GREETINGS ARCHIE SCHWARTZ COMPANY REALTORS 7 GLENWOOD AVE. EAST ORANGE, N.J. CALL (201) 672-5500	
SEASONS GREETINGS JAN KWEIT ASSOCIATES INC. 30 Highland Drive North Caldwell, N.J. Call (201) 228-4481	

Isteigta Floridos LB apygarda

Juno Beach Metodistų parapijos salė lapkričio 2 buvo sušauktas Floridos Lietuvių Bendruomenės trijų apylinkių suvažiavimas. Jo tikslas buvo įsteigti LB Floridos apygardą. Į suvažiavimą atvyko LB krašto valdybos atstovas Algimantas Gečys. Dalyvavo iš Palm Beach apylinkės 7 atstovai, Pompano Beach — 6 ir St. Petersburg — 7, taip pat gražus būrys vietos ir tolimesnių apylinkių svečių.

Suvažiavimą atidarė ir pirmininkavo Palm Beach apylinkės pirmininkas Jonas Jakubauskas, pakviesdamas sekretoriauti A. Rugį. Mandatų komisiją sudarė po vieną atstovą nuo kiekvienos apylinkės: K. Gludas, A. Pupešis ir B. Sidzikauskienė. Momentui pritaikytą invokaciją sukalbėjo kun. A. Senkus.

JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas A. Gečys savo žody pasidžiaugė galėjimu dalyvauti apygardos steigėjų tarpe ir gražia Floridos bendruomenės pažanga. Kiekvienas junginys yra įrodymas tvirtėjimo. Nuo dabar ir Florida galės atstovauti LB taryboje. Baigė sveikinimais ir linkėjimais plėsti veiklą ir toliau.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti krašto valdybos atstovas A. Gečys, kun. A. Senkus, St. Petersburgo apyl. vicepir. K. Jurgėla, Pompano Beach pirm. O. Liutermoženė ir Palm Beach vicepir. P. Mikšys.

Visi apylinkių pirmininkai padarė savo apylinkės pranešimus, numatydami gražias perspektyvas plėsti veiklą.

Po to vyko LB Floridos apygardos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai. Nustatyta valdybą rinkti iš 5 narių, kurių trys, geresniam darbo našumui, būtų iš vienos apylinkės ir po vieną iš likusių apylinkių. Nubalsuota trijų narių centrą sudaryti didžiausioje ir seniausioje apylinkėje — St. Petersburg.

Slaptu balsavimu į apygardos valdybą išrinkti ir vėliau pasiskirstę pareigomis šie asmenys: Kazys Gimžauskas (St. Pete) — pirmininkas, Bronius Aušrotas (Palm Beach) — vicepir. ir informaciniam reikalui, Danutė Liutermoženė (Pompano Beach) — vicepir. ir visuomeniniam reikalui, Klemas Jurgėla (St. Pete) — sekretorius ir organizaciniam reikalui, Felicijus Prekeris (St. Pete) — izdininkas ir kultūriniam reikalui.

meniniam reikalui, Klemas Jurgėla (St. Pete) — sekretorius ir organizaciniam reikalui, Felicijus Prekeris (St. Pete) — izdininkas ir kultūriniam reikalui.

Į kontrolės komisiją pusiau slaptu balsavimu išrinkti: J. Jakubauskas, A. Pilipavičienė ir K. Gludas.

Po rinkimų krašto valdybos atstovas A. Gečys padarė platesnį pranešimą apie Helsinkio konferenciją, įneštas kongrese rezoliucijas bei krašto valdybos atliktus darbus kultūrinėje ir visuomeninėje bei politinėje veikloje.

Suvažiavimą uždarė pirm. J. Jakubauskas, dėkodamas LB krašto vadovybei už jaunimo įtraukimą į visuomeninį darbą ir visiems už gausų dalyvavimą suvažiavime.

Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

Pasibaigus suvažiavimui, apylinkės moterų pastangomis buvo paruošti užkandžiai, toliau tęsiant pasikalbėjimus ir klausimus centro atstovui.

A.P-lis

PALM BEACH, FLA.

Palm Beach lietuvių klubas lapkričio 1 susirinkime svarstė einamuosius reikalus. Klubo pirm. J. Daugėla atidarė susirinkimą ir pakvietė vadovauti p. Žibienę. Tarp kitų reikalų svarstytas ir Naujųjų metų sutikimo reikalas. Jis įvyks Holiday Inn didžiojoje salėje, P.G.A. Blvd. ir 1-95 kelių sankryžoje. Vakariene, šampanas, šokiai — 10 dol. asmeniui. Apvalūs stalai po 8 asmenis. Dėl rezervacijų kreiptis Sapphire Sea Motel, sav. A. ir V. Tomkai, 700 Ocean Dr., Juno Beach, Fla. 33408, tel. 305 626-2444, arba į klubo išd. Vladą Žibą, 431 Apollo Dr., Juno Beach, Fla. 33408, tel. 305 626-3419.

Artėjant jaunimo kongreso išvykai į Pietų Ameriką, šis klubo susirinkimas paskyrė jaunimo atstovei Rožytei Bieliūnaitei 50 dol.

Praslinkus savaitei po susirinkimo gautas rašytojo ir humoristo Viliaus Bražėno-Bražvilio sutikimas dalyvauti Naujųjų metų sutikime ir pajavairinti programą. — V.M.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Kalėdos Šv. Alfonso bažnyčioje praleistos gražiai ir įspūdingai. Kūčių naktį prieš mišias didysis parapijos choras giedojo kalėdines giesmes, procesijoje dalyvavo berniukai, kurie tarnauja mišiom. Žmonių buvo pilna bažnyčia. Visi džiaugėsi papuoštais altoriais ir įrengta prakartėle. Mišias koncelebravo prel. L. Mendelis ir kun. A. Dranginis.

Šv. Alfonso suaugusių klubas gruodžio 27 surengė kalėdinį balių mokyklos salėje. Kalėdų senelis klubo nariams įteikė dovanų. Buvo visokių garbų valgių ir gerimų. Visi, kurie dalyvavo, maloniai praleido laiką ir pasišoko.

Naujųjų metų sutikimą surengė Baltimorės lietuvių sportininkų klubas didžiojoje Lietuvių svetainės salėje.

Šv. Vardo draugijos vyrai ir jaunuoliai, kurie ištikimaiėjo

prie komunijos, sausio 11 bus apdovanoti ištikimybės dovanomis. Jų mišios bus 8:30 v. Mišias aukoja jų kapelionas kun. A. Dranginis, dovanas įteikia prel. L. Mendelis.

Lietuvių melodijos radijo vandenų vakaras šiemet bus sausio 17, šeštadienį, Lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Valandėlės vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas kviečia visus į šį linksmą vakarą. Šokiais gros geras orkestras, bus įdomi programa. Dalyvaujant šiam vakarui, paskatinsime radijo valandėlės vedėjus ir toliau tęsti jų kilnų darbą.

Daina, Baltimorės vyrų choras, sausio 4, sekmadienį, 2 v. popiet Lietuvių svetainės Amerikos legionierių kambariuose šaukia svarbų susirinkimą. Valdyba prašo visus choro narius dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės.

Jonas Obelinis

Baltimorės tautinių šokių grupė Malūnas. Ji sudaro 20-25 jaunuoliai iš Washingtono ir Baltimorės rajono. Grupei vadovauja Danutė Balčiūnaitė, pirma iš kairės.

Etninių grupių eglutės buvo išstatytos Everhart muziejuje Nay Aug Park, Scrantone, Pa. Ten buvo ir lietuviška eglutė, papuošta šiaudinukais, kuriuos pagamino ši grupė žmonių. Iš k. sesuo Virginia Marie, Nukryžiuotojo Jėzaus, iš Mary's Villa, Elmhurst, Mrs. Regina Petrasukas iš Clarks Green, sesuo Mary Joseph, gimusi Lietuvoje, išmokus šiaudinius ornamentus daryti prieš 43 metus, rašytojas Liudas Dovydenas ir Elena Dovydenienė.

Lietuviai atsibunda šiaurės rytų Pensylvanijoje

Lietuviai atsibunda šiaurės rytų Pensylvanijoje. Scrantono ir apylinkės miestai, kuriuose yra įsikūrę nemaža lietuvių, išsijudino šių Kalėdų proga.

Viskas prasidėjo, kai Joan Atcachunas Brady, Everhart muziejaus aktyvus narys, kreipėsi į Nukryžiuotojo Jėzaus seseris, kad jos papuoštų originaliais autentiškais papuošalais eglutę, kuri bus išstatyta eglučių parodoje muziejuje.

Į pagalbą vienuolėm atėjo Regina Petrasukas, Elena Dovydenienė ir pats rašytojas Liudas Dovydenas.

Parodos atidarymo vakarą gruodžio 3 buvo sudarytas ir moterų choras, kuriam vadovavo Elena Genys Moran. Grupė giedojo lietuviškas kalėdines giesmes. Jų giedojimas sklido visame muziejuje ir taip sutraukė daug žmonių prie lietuviškos

eglutės. Eglutė turėjo didelį pasisekimą.

Sveikiname visus, kurie prisidėjo prie šios eglutės įrengimo. Su savo liaudies me u lietuvių gali visus stebinti ir visus pritraukti. Ir dabar atsibudę jie daug padarė, supažindino visą plačią apylinkę su lietuviška eglute. Tegu tai būna paskatas ateičiai.

Sesuo Virginia Marie, C.J.C.

Vyčių choras, vadovaujamas muziko Fausto Strolis, gieda religinio koncerto metu. Koncertas buvo skirtas vysk. Valančiaus 100 metų mirties sukakčiai paminėti. Nuotr. J. Kuprio

Koncertu paminėta Valančiaus sukaktis

CHICAGO, ILL.

Gruodžio 7, sekmadienį, 3 v. popiet Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke, Chicagoje, įvyko religinis koncertas, skirtas vysk. M. Valančiaus 100 metų mirties sukakčiai paminėti.

Pradžioje sunėžtas tautinės ir katalikiškos organizacijų vėliavos. Paskui tos parapijos klebonas prel. D. Mozeris pasveikino taip gausiai susirinkusius ir pasidžiaugė, kad toks garbingas minėjimas vyksta jo vadovaujamoje parapijoje.

Koncerto programoje buvo atlikti šie kūriniai. Preghiere — Malda. Smuikais atliko L. Ragas ir F. Strolia. Vargonais palydėjo V. Kazlauskaitė.

Giesmė į Šiluvos Mariją. Vietinio kompozitoriaus kūrinys, žodžiai iš Lietuvos. Giedojo vyčių choras. O jūs, žmonės — Th. Dubois, solo Pr. Ragienė, Marija, Mater Gracis — Guidi, Pr. Ragienė ir L. vyčių choras. Largo — d moll, smuikais atliko L. Ragas ir F. Strolia, vargonais palydėjo V. Kazlauskaitė; O didis Dieve, visagali, Viltenio — L. Vyčių choras; Tėve mūsų — A.H. Mallette, solo Algirdas Brazis; Parveski, Viešpatie, J. Strolis, žodžiai P. Jur-

kaus, giedojo solo Algirdas Brazis su vyčių choru.

Solistus ir chorą vargonais palydėjo Faustas Strolia.

Tarp giesmių buvo įterptas kun. dr. J. Prunskio puikiai paruoštas žodis apie vysk. M. Valančių. Savo žodyje jis apžvelgė šakotą vysk. Valančiaus veiklą ir jo nuveiktus darbus lietuvių tautai.

Po choro giesmių vysk. V. Brizgys, asistuojant kunigams F. Kireiliui ir P. Činikui, suteikė

palaiminimą Švč. Sakramentu. Choras giedojo Garbinkime Dievą. Pabaigai visi didingai sugiedojo Lietuvos himną.

Koncertas buvo surengtas ALR Katalikų Federacijos Chicago apskrityje, Kunigų Vienybės ir katalikiškųjų organizacijų, tačiau visus darbus labiausiai suko Emilija Vilimaitė, Giedros korporacijos pirmininkė.

Aleksandra Eivienė

23-JI EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

1976 metų Studijų savaitė įvyks rugpjūčio 1-8 Prancūzijoje, Chantilly (40 km į šiaurę nuo Paryžiaus), buv. Rotschildų pily, dabar pritaikytoj suvažiavimam ir studijom. 50 ha parkas su dideliu tvenkiniu supa pilį. 120 kambarių su viena lova ir 20 su dviem lovom. Šiais metais kainą 43 FF (apie 26 DM) dienai. Kitais metais gali kiek pabrangti.

Studijų savaitei yra užsakyta apytikriai 80 kambarių, bet prieš du mėnesius reikės užsakyti visiškai tikslų lovų skaičių. Todėl šiais metais teks registruotis žymiai anksčiau nei įprasta.

Kas jau dabar apsisprendęs dalyvauti 23-je Studijų savaitėje Prancūzijoje, prašom registruotis pas Ž. Klimienę arba pas A. Griniene. Adresai:

Mme Z. Klimas, 24 rue Pierre Levoux, F-75007 Paris, France. Frau A. Grinius, D-8000 Muenchen 50, 50, Diamantstr. 7, BRD.

Organizacinė komisija

Spauda

yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės. Paremk ją savo auka!

IŠ VISUR

— “Draugo” ruošiamą Lietuvių išeivijos parodą balandžio 2-4 vyks Chicagoje, Jaunimo Centro salėje.

— Skuoop. P. Aleksos meno darbų paroda Chicagoje, Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijoje vyks balandžio 16-25.

— Dail. Romo Viesulo meno darbų paroda gegužės 14-23 vyks Chicagoje, Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijoje.

— Ieškomas Juozas Juškevičius, gimęs apie 1915 Ungurių km., Marijampolės apskr., tarnavęs Lietuvos policijos vyr. vachmistro pareigose. Yra gandy, kad jis miręs. Kas turi apie jį kokių žinių, malonėkite pranešti kun. V. Šarkai adresu: 2 Hamburg 50, Kaltenkirchener Strasse 4. W. Germany.

— Petru Maldeikiui perėmus “Tėvynės Sarbą” redagavimą, JAV LB švietimo taryba naujuoju “Švietimo Gairių” redaktorium pakvietė mokytoją P. Karalių. Jo adresas: 12470 Snow Rd., S. Newbury, P.P. Burton, Ohio 44021. Tel. 216 834-4259.

— Dr. Julius Danto (Dantas) iš Vancouverio, Kanados, atsikėlė gyventi į Arizoną ir įsikūrė Phoenix priemiesty Scottsdale. Dr. Danto yra geras odos specialistas, tuo klausimu parašęs net keletą knygų, gerai kalba lietuviškai. Iki šiol Phoenix mieste nebuvo jokio lietuvių gydytojo.

— Elenos Juciūtės, Sibiro tremtinės, pergyvenimų knygą “Pėdos mirties zonoje” į anglų kalbą verčia dr. Algis Mickūnas, profesorius Ohio universitete. Paveiktas Sibirian iš-tremtųjų kančių, ėmėsi šio didelio darbo neimdamas honoraro.

— Pensylvanijos Lietuvių dienos komitetas gruodžio 16-17 jau sudarytas: pirm. — kun. Juozas Neverauskas, Shenandoah, išd. — kun. Algimantas Bartkus, St. Clair, vicepir. — Bernice Mikatavage, Minersville, John Koons, Shenandoah, sekr. — Anna Klizas Wargo, St. Clair. Komitetas planuoja 1976 metų Lietuvių dieną padaryti labai iškilmingą. Ji pramatoma Lakewood Parke rugpjūčio 15.

— Journal of Baltic Studies jau eilę metų spausdina mokslinius straipsnius Baltijos kraštų klausimais. Mokslininkai iš visų pasaulio kontinentų yra parodę susidomėjimo šiuo žurnalu. Jis laikomas vertingu įnašu Amerikos ir kitų kraštų universitetų bibliotekose. Istorinių straipsnių santraukos pasirodo Amerikos Bibliografinio Centro leidinyje Historical Abstracts, o literatūrinii, kalbotyros ir tautosakos straipsnių santraukos spausdinamos MLA Abstracts (Modern Language Association). Žurnalas leidžiamas AABS, Baltijos kraštų studijų puoselėjimo draugijos, kuri yra surengusi keletą konferencijų. Dalyvaujančių mokslininkų skaičius vis didėja (paskutinėje buvo skaitytas apie šimtas darbų). Penktoji konferencija ruošiamą New York, Columbijos Universitete ateinančių pavasarį. Žurnalo prenumeratorių skaičius smarkiai kyla. Jį neseniai užsisakė Vilniaus Mokslių Akademijos biblioteka, viena biblioteka Hong Konge ir kita Israely.

— Solistė Genė Antanaitytė-Ugianskienė atliks meninę programą Vasario 16-tosios minėjime 1976 metais Chicagoje.

Artėjant Lietuvos Nepriklausomybės šventei, JAV LB krašto valdyba paruošė dvi skirtingas pusvalandžio ilgumo radijo programas anglų kalba. Jose bus pristatoma Lietuva ištikusi tragedija ir mūsų muzikinis lobis. Programos bus įrašytos į magnetofonines juosteles ir bus pasiųstos turintiems galimybę jas pertransliuoti per amerikiečių radiją. Norintieji programas gauti prašomi rašyti JAV LB krašto valdybos pirmininkui Juozui Gailai, 121 Antietam Road, Cherry Hill, N.J. 08034.

KEARNY, N.J.

PARAPIJA

Sudarytas komitetas parapijos tarybai išrinkti. Komiteto tikslas — išnagrinėti visus klausimus, susijusius su tarybos veikla, ir paruošti gaires ateičiai. Komitetui pirmininkauja W. Staškus, sekretoriauja L. Maskalionienė.

Parapijos tarybos uždavinuose numatytas didesnis ir glaudesnis pasauliečių įsijungimas į parapijinį gyvenimą, bendradarbiavimas su dvasiškiais, ieškant naujų kelių ir idėjų parapijos veiklai pagyventi.

Newarko arkidiezeijos reikalavimu tokios tarybos turi būti sudarytos ligi kitų metų balandžio mėn.

Lapkričio 9-ąją, sekmadienį, Newarko arkidiezeijos skyrė katalikų laikraščio Advocate vajui. Ragino visus katalikus šį arkidiezeijos leidžiamą laikraštį

užsisakyti ir skaityti. Prenumerata 8 dol. metam.

Vienas Sopulingosios Dievo Motinos parapijų — J. O'Hara — sausio 18 bus šventinamas į diakonus. Svarstomas jo viešas pagerbimas.

KITI DALYKAI

Balfo skyriaus piniginis vaju, pradėtas vykdyti spalio pabaigoje, jau gali paskelbti pirmuosius geradarius. Jie yra: Lietuvos Katalikų Bendruomenės Centras — 50 dol., J. Baužys su šeima — 35, dr. St. ir J. Skripkai — 25, Lietuvos Kat. Sąjungos 63 kuopa — 15, W. Plikaiteis — 15, J. ir A. Bilaičiai — 10, J. ir M. Melynai — 10, V. ir St. Ramanauskai — 10, J. Vaičiūs — 10, M. Butkienė — 5, A. Pietarienė — 5, P. Maleckai — 5, S. ir A. Mikalauskai — 5, A. Skirpstūnas — 5. Laukiama daugiau aukų!

Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras, kuris verčiasi prekyba, numato šiuos metus baigti su pelnu. Nors prekyba, kaip ir visur kitur, yra sumažėjusi, bet, dėka geros ir tvarkingos administracijos, išlaidoma pusiausvyra visuose dalykuose ir kryptama į gerąją pusę. Gruodžio mėn. bus nomi-

nuoti nauji valdybos pareigūnai. Lietuvos Kat. Sąjungos 63 kuopa, vadovaujama darbščios ir energingos pirmininkės Julijos Skripkienės, lapkričio 9 Lietuvos Katalikų Bendruomenės Centro patalpose surengė kortų vakarą, kuris visais atžvilgiais pasisekė. Apsilankė apščiiai žmonių. Visi buvo pavaišinti namų darbo pyragais ir kavute.

Dr. Jurgis ir Jūratė Augiai susilaukė pirmosios dukrėlės. Pakrikštyta Linos Irenos vardu. Krikšto tėvai — Džiugas Antanas Augius ir Dalytė Barzdukaitė. Buvo suruoštos šaunios krikštynos. Svečių dalyvavo per 40 žmonių. J. Mėl.

NAUJA PLOKŠTELĖ

Svajonių sodas, lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. 12 solistų įdainuota: Svajonių sodas, Žaisliukai, Žiedai, žiedai, Spinduliai, Pelėda, Tolya aš joju, Tu man atleisk, Vinguriavo takelis, Su tavim kartu, Prie ugniakuro, Gimtojo miesto žiburiai ir Žalioj stonelėj. Stereo. Kaina 6 dol. Taip pat ir kitos plokštelės gaunamos Darbininko adm. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Persiuntimui pridėdama 50 c.

VALANČIUS "EGLUTĖJE"

Eglutė, vaikų žurnalukas, savo spalio mėnesio numerį skyrė paminėti vyskupui Motiejui Valančiui. Pagarba ir didelė padėka priklauso Juozui Vembrei už gražią iniciatyvą ir Eglutės finansavimą; tuo jis pagerbė savo brolių kun. Mykolą, mirusį taip pat spalio mėnesį, 1971 m. Neeilinė J. Vembres auka mūsų jaunuosius skaitytojus įgalino arčiau susipažinti su mūsų didžiu vyru ir rašytoju vysk. M. Valančium. Gaila tik, kad neįdėta jo tikra fotografija.

Vyr. redaktorė sesuo Ona Mikailaitė paminėjo Valančių vaikams suprantama kalba ir forma. Šio Eglutės numerio viršelį pradžiugina vaiko širdį. Įgudusia menininkės ranka Ados Korsakaitės-Sutkuvienės pavaizduotas ruduo, apnuoginto ažuolo šaka su guviomis voveraitėmis.

Dailių savo eilėraščių puošia pirmąjį puslį visada laukiamas taktininkas visiem žinomas Vytautas Nemunėlis. Pauliaus Jur-

kaus žodžiais duota vysk. Valančiaus trumpa biografija. Sesuo Ona Mikailaitė paruošė scenovaidžio forma kelias Valančiaus gyvenimo iškarpas. Ji taip pat sukūrė ir sceninius veikalius pagal M. Valančiaus dvi pasakas — "Gudrus Vincelis" ir "Gustas sukčius".

Turinį pajavirina dar du eilėraščiai — Zigmo Gavelio "Ruduo Lietuvoje" ir O. Audronės "Tau tėvyne".

Originali, kaip visuomet, pačių vaikų kūryba — dažnai pasirodą liuanistinės mokyklos mokinių darbai ir net jaunos autorės Svajūnės Kerelytės sueliuota "Tėvyne". Jaunieji rašytojai pagarbiai ir su meile mini savo apsakymeliuose vysk. Valančių. Jų paprasti žodžiai, trumpi sakiniai. Rašinėliai palieka malonų įspūdį.

Yra taip pat galvosūkių, originali ir įdomi vaikų paveikslų parodėlė. Auga mūsų būsimieji dailininkai bei lietuviško žodžio puoselėtojai. Telaimina juos Dievas!

J. Narūnė

APLANKYKITE SCHRAGER'S

importuotų ir vietinių BALDŲ parodą.
Čia Jūs rasite

PIRMOŠ RŪŠIES GAMYBOS GERIAUSIOS KOKYBĖS ŽEMŲ KAINŲ

didelį pasirinkimą

SCHRAGER'S

Salonų komplektai, miegamųjų baldai, dinetės, bufetai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiami foteliai, taip pat kilimai, lempos, matracai vieniški baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)
New York City Tel.: TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val. — antradi. ir šeštadi. iki 6 val.
(Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą)

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsakykite - įsitikinsite!

15 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 15

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
White Plains, N.Y.: The Cheese Pitt —
200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-949-0226
Nanuet, N.Y.: Nanuet Mall Shopping Cent.,
Route 59 — Tel.: 914-623-4265

Saddlebrook, N.J. — Saddlebrook Mall —
Tel.: 201-843-0029
Bristol, Conn.: Bristol Gourmet Shop, Route 202
Junct. 229 — Tel.: 203-589-0300
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. —
Tel.: 203-744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthaus — 101 Central St.
Tel.: 617-769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall —
Tel.: 201-785-0542

HARTFORD, CONN.

Aukos jaunimo kongresui

III PLJ kongresui paremti au-

kojo šie Hartfordo apylinkės asmenys ir šios organizacijos:

218.95 dol. — Connecticut

Jaunimo Klubas.

Po 50 dol. — Hartfordo Mo-

terų Choras, Matulaičio Namai.

Po 25 dol. — Al. Zdany, Matulaičio Namų Seserys, A. Mazalas, P. Krikščionaitis, Mo-

terų Federacijos Hartfordo sky-

rius, Moterų Sąjungos 17 kuopa, Nek. Pr. Marijos Seserys.

Po 20 dol. V. Zdany, P. Braz-

džionis, V. Giedraitis, V. Marijo-

šius, Al. Vilinskas, B. Aleksand-

ravičius.

Po 15 dol. — Stankaičių šeima, Villa Marie Rest Home, A. Luckus.

Po 10 dol. — V. Trečiokas, S. Baltauskas, J. Tijiūnėlis, K. Ti-

jūnėlis, V. Pileika, A. Dzikas, A. Ustjanaukas, E. Gensienė,

J. DiBenedetto, J. Dapkus, M. Kutaitienė, Ramanauskas, M. Banevičius, Pr. Stankus, Z. Dreslius, Strazdas, Steponaus-

kas, Žiurys, S. Zabulis, Liaukai,

P. Gailiūnas, M. Mazalas, A. Kir-

kutis, Dragunevičius, Pr. Špa-

kauskas, H. Dapkus, Pilcelzk,

A. Valančiūnas, Petručiai, kun. Stasys Yla, V. Kazys, prel. K. Gečys, A.B.

SUNNYDALE HOME FOR ADULTS

A LOVELY VACATION HOME
A beautiful inviting Home Away from Home for Senior Citizens. Recreation, private rooms available. 24 hour service. Nurse on duty. Special diets. Weekly rate or monthly rates. German cooking. Licensed by N.Y. State
809 STUART AVE., MAMMARONECK, N.Y.
DAYS: 914 OW 8-2824; EVS, 914 OW 8-9472

SINGLE LIKE LOTS OF RIDING LOTS OF

WINTER SPORTS!
Then come on up and join the fun for a great weekend or vacation. Winter season starts Dec. 6th. Snowmobiling, skating, tobogganing, skeet shooting. Ski popular Holiday Mtn. nearby. Evening entertainment, Orchestra. Everything incl. in our reasonable rates. Write or call direct
N.Y.C. Phone 212 695-1757 (Open All Year)
ARROWHEAD RANCH
PARKVILLE, N.Y. (only 2 1/2 hrs. N.Y.C.)

MR. C. LOPARDO CONTRACTOR

Inside and Outside Work
Quality Workmanship
Call (212) 243-2817

BANDY BUILDERS INC.

General Contractor
FREE ESTIMATES
N.J. LIC. 20626
CARPENTRY — MASONRY — TILING
PAINTING
CALL 201 721-3078
ASK FOR MR. ANDY

LEONARD SYLVIA

Whaling Museum Super Shell
95 Union Street
New Bedford, Mass. (996-9369)
We Specialize in Engine Rebuilding

Po 5 dol. — V.A. Mantautas, M. Orentas, J. Janušauskas, J. Samulis, G. Miniukas, F. Bočiūnas, G. Dereusly, Mečionis, V. Zakaras, R. Liusey, kun. P. Lekešis, prel. P. Juras, prof. A. Kučas, Jurkevičius.

4 dol. — J. Liutkevičius.

Po 3 dol. — V.A. Abromai-

čiai, A.L. Simonaičiai.

Taip pat aukojo: Baltramiejū-

nas, J. Maery, V. Pileika, F. Zin-

ker, Pr. Gažiutis, Pr. Vadūnas,

J. Grinius, J. Valin, A. Gudelis,

L. O'Toole, A. Goto, J. Klimas,

Al. Guntulis, S. Braznauskas, S. Bylinsky, Jandou, F. Vistart, P. Vitkus, A. Endrelis, A. Legeo,

D. Campell, D. Witt, M. Hop-

kins, Deskus, A. Bakšys, Lawrence.

Visiem aukotojam nuosirdžiai dikoja Hartfordo kongreso komitetas.

TRAVEL SHOP

OFFICIAL AIRLINE TICKET AGENCY A COMPLETE PERSONALIZED TRAVEL SVCE. CRUISES GROUPS CHARTERS BUS & RAIL 4822 CHURCH AVE (NR. UTICA AV) 284-2800

HELLO TRAVEL SERVICE INC.

IT'S HELLO TRAVEL
EUROPE HAWAII ROME LAS VEGAS ISRAEL MIAMI CARIBBEAN
LOCATION BENSONHURST CORNER W 11TH ACROSS FROM BAY PKWAY & 71 ST. 10 AVENUE O 232-7100

BENSONHURST TRAVEL BUREAU INC.

CRUISES TOURS GROUPS HONEYMOONS PACKAGE DEALS ITALIAN LEGAL DOCUMENTS VICTOR A. CAMPANILE PROP. DE 1-4122 6815 18TH AVE. (BET. 66 & 69TH ST.)

Bacarella General Contractor

CARPENTRY, ALL TYPES
FINISHED Basement, Remodel
Stores Etc. & Repairs
Cement & Brick Work
Reasonable Rates, Lic. No. 736539
(212) 539-2907

REDEEM THIS AD

TOWARDS THE PURCHASE OF CONTACT LENSES INCLUDING BAL SOFTLENS & EYE GLASSES AT SOUTH SHORE OPTICIANS INC. GREEN ACRES SHOPPING CTR. CALL (212) 322-8402 (516) 528-8890 SPECIAL CONSIDERATION TO READERS OF THIS PAPER

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

VERKADES'

WHOLESALE OUTLET

262 Black Oak Ridge Rd.
Wayne 694-0304
Professionally Grown
POINSETTIAS & HANGING BASKETS 6.25
or Quantity Discount Orders
Taken Now
Come In And Choose Your Own
ASK ABOUT OUR HANGING BASKET KITS
Open Mon.-Fri. 9-3 Sat. 9-11:30 A.M.

A Thing Of Beauty Is A Joy Forever

MAKE YOUR DREAM HOME COME TRUE

Home Improvements By

HAWTHORNE Construction Corp.

Specializing In: • Bathrooms •

Kitchens • Fireplaces • Basements •

Garages • Dormers • Siding, Etc.

Serving All LI. All work fully guaranteed! Lic. #1009

CALL COLLECT Daily & Syn.

516 472-3664

24-Hour Service

•••••

V.W. Engines Perfectly Rebuilt in my Own Shop Engines Guaranteed Satisfaction Guaranteed and the Price is Right Call 788-5910

JODY'S

FRAMES, PRINTS, JEWELRY & GIFTS

SALE 20%-50% OFF!

35-14 BELL BLVD., BAYSIDE

(212) 225-9843

OPEN SUN. 10-4 PM

NEEDLE POINTS AND INDIAN JEWELRY

WHEATLY HEIGHTS SERVICE CENTER

GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE TIRES BATTERIES & ACCESSORIES STRAIGHT PATH OLD COUNTRY ROAD WYANDANCH, N.Y. TELE: (516) 643-9610 ASK FOR JOE

ANY LIGHT MOVING

All Areas. Reasonable!

K1 3-4581

TENNIS CENTER

6 INDOOR COURTS FULLY AIR CONDITIONED RESERVED COURTS OPEN COURT HOURS LESSONS LEAGUES PRO SHOP 485 LOCUST STREET LAKEWOOD, N.J. 201 367-3600

CROWN ROOFING INC.

REPAIRS, GUTTERS & LEADERS
ROOFING, SIDING & TRIM LICENSE NO. 731196
FREE ESTIMATES (212) 458-2225

LIFFY MOVERS

LICENSED & INSURED

LOCAL AND LONG DISTANCE NO JOB TOO SMALL OR TOO LARGE FLAT & HOURLY RATES FREE ESTIMATES 24 HOUR SERVICE CALL 794-2795

ONE OF A KIND SAMPLES OF EXCLUSIVE BRIDAL GOWNS!

By Appt. Only

(212) 751-3648

COPA-RO BIRDAL GOWNS

BRIDES MOTHERS OF THE BRIDES BRIDESMAIDS FORMALS OPEN SUNDAYS 1-5 PM (212) DA 6-2730
73-24 A Metropolitan Ave. Middle Village

YULETIDE GOODIES 'EXQUISITE GINGER BREAD HOUSES' DELICIOUS BUTTER STOLLEN & MUCH MORE. COME IN & SEE OUR XMAS SPECIALTIES.

RAMBACH'S
PREAKNESS BAKE SHOP
PREAKNESS SHOPPING CENTER
HAMBURG TPKE. 201 694-3117 WAYNE

LEARN TO SWIM

IN 1 WEEK

DESPITE FEAR

PARADISE SWIMMING SCHOOL & SWIM CLUB
145 E. 23 ST. CALL FOR INFO. 212 OR 4-4110

CONTEMPORARY INTERIORS

MFGS. OF WINDOW & SHUTTER TREATMENTS SLIDING DRAPERY PANELS LOUVERS HAND CARVING SHOP AT HOME SERVICE 3071 CROSBY AVE. BKLYN. CALL (212) 373-0535

MARIO'S

AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE. OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

AUTHENTIC PAINTING

INTEREXTER. PAPER HANGING FREE
ESTIMATE FULLY INSURED, N.Y. LIC. 692-973
LOW RATES 24 HR. SERV. 847-1300

EXPERT ROOF REPAIR

Gutters & Leaders, Aluminum Trim

Roofing & Siding Call. 939-0636

TRUMPAL IR AIŠKIAI — KURLITAS GALI JUM PATARNAUTI?

Investuojant, taupant, perkant ar parduodant namus, apdraudžiant, keliaujant, visuose finansiniuose reikaluose. KUR LITAS NEGALI JUM PADĖTI? Dar nebuvo tokio atsitikimo, bet vienok kreipkitės, ir mes prisipažinsime, kur ne mūsų sritis.

LITAS INVESTING CO., INC.

86-01 114th Str., Richmond Hill, N.Y. 11418
(212) 441-6799

LITAS TRAVEL SERVICE

87-18 Lefferts Blvd.

Richmond Hill, New York 11418

Tel. (212) 846-1650

Ekskursija į Lietuvą ir Varšuvą 1976 birželio 21 ir rugsėjo 6. 15 dienų kiekviena. Informacijai kreiptis: GINTARAS TOURS MR. P. LASAUSKAS 11 Wellesley St. MAPLEWOOD, N.J. 07040 Tel. (212) 254-8779 (NYC) (201) 761-5472 (namų)

Savanoris J. Kiaunė 1976 metų proga sveikina savanorius invalidus, ramovėnus, birutietes, šaulius, neolituanus, gimines, draugus, visus lietuvius pavergtoje Lietuvoje ir visus lietuvius, išblaškytus po platųjį pasaulį, ir linki sveikatos ir ištvermės. Broliai, tikėkime ir dirbkime, o ir vėl bus laisva ir nepriklausoma Lietuva.

WATERBURY, CONN.

Choro balius

Šv. Juozapo parapijos choro koncertas ir balius buvo lapkričio 29 parapijos salėje. Tai buvo vienas iš geriausiai suruoštų balių-koncertų.

Salė buvo gražiai dekoruota — scena rudens lapais, stalai — gražiažiedėm chrizantemom.

Uždangai pamažu prasivėriant, girdėjosi piano garsai ir mormorando pritarimas. Tai buvo "Rudens lapų" melodija. Tada į sceną atėjo moterų choras. Jos ėjo lėtai, lyg kokios vaidilutės, nešdamos dainą.

Moterų choras padainavo šias dainas: Sesuo žydrioji Vilija — A. Kačanauskas, Kur gintarais — autorius nežinomas, Pienė — M. Vaitkevičius ir Nemunėlis — A. Bražinskas.

Toliau dainavo vyrų kvartetas. Akordeonu pritarė parapijos vargonininkas Jonas Beinorius. Kvartetas padainavo: Kai ievos žydėjo — J. Stankūno, Mylėjau mergelę — liaudies dainą, harm. J. Beinoriaus, Lauksiu tavęs ateinant — A. Raudonikio, Ei, žirgeli — harmonizuotą J. Švedo.

Visas dainas publika palydėjo gausiais plojimais.

Prisegtos gėlės muzikui J. Beinoriui ir prof. A. Aleksiui, buvusiame šios parapijos ilgamečiui vargonininkui.

Po programos publika vaišinosi prie stalo ir šoko, grojant Al. Jaro orkestrui. Prie bufeto ir stalų patarnavo choristės. Tarp publikos ir choro narių jautėsi gražus bendravimas.

Publikos buvo gana daug. Buvo atsilankiusių ir iš tolimesnių apylinkių, iš New Britain, Mid-

Čiuožykla Rockefellerio centre Manhattane. Nuotr. R. Kisieliaus

dletown, Stamford ir kitų miestų.

Choro kalėdinis pobūvis įvyks gruodžio 21 Vyčių klube. Ta proga choro nariai pasikviečia savo draugus ir chorui prijaunčiančius. Jie kartu pasilinksmina ir palinki vieni kitiem linksmų švenčių.

Korespondentė

INŽINIERIŲ SAJUNGOS VARDYNAS

Pasaulio Lietuvių Inžinierių Sąjungos centro valdyba ruošia spaudai Sąjungos narių vardyną. Jis bus kišeninio formato.

Ruošiamas vardynas turės įvadą ir skyrius kiekvienam kraštui. Nariai bus sugrupuoti abėcėlės tvarka. Kraštai, turintieji daugiau skyrių, bus numeruojami, ir pagal tuos numerius bus galima tiksliai nustatyti, prie kurio skyriaus kiekvienas inžinierius priklauso.

Vardynui medžiaga renkama skyriuose. Pavieniais inžinieriais rūpinasi Sąjungos centrinis skyrius, kurio pirmininkas dabar yra inž. K. Daugirdas (2004 Highland Ave., Wilmette, Ill. 60091, USA).

Vardynas taip pat turės skyrių apie inžinierines bendroves. Žinios apie jas siunčiamos skyrių pirmininkam arba inž. B. Masiokui (6033 N. Sheridan Rd. 44 M. Chicago, Ill. 60660, USA).

gale 2-1. Prie moterų lentos M. Kartonaite pelnė vertingą tašką, įveikusi TSRS moterų čempionato prizininę T. Fominą.

— **Chicagietis Paulius Tautvaišas** 1975 metiniame USCF Ratinge įrašytas į Life Masters sąrašą. "Life Master" titulas suteikiamas šachmatininkui, kuris per 300 ar daugiau turnyrinių partijų išlaiko meisterio 2200 reitingą.

— **Kalifornietis Larry Cristiansen** šiemet įsirašė savo kreditan stambius laimėjimus. Jis grįžo iš pasaulio jaunių pirmenybių Jugoslavijoje su sidabro medaliu, laimėjęs antrą vietą, o JAV jaunių pirmenybėse laimėjo trečią kartą pirmąją vietą, bet dabar jau turi atsisveikinti su jaunių varžybomis, nes jam jau sukako 20 metų.

— **Chess Life & Review**, lapkričio nr. įtarpino pilną lentelę šiemet įvykusio N. Y. "National High School" turnyro. Sąrašė randame įvardintus bostonietį Tomą Girmį su 4,5 taško iš 8 galimų ir Steve Budrį (Ill.) 4 taškų grupėje.

Boston Latin laimėjo trečią vietą iš 44 dalyvavusių komandų. Tarpkoleginėse varžybose Bostono Harvardo universitetas taipogi trečioje vietoje iš 88 dalyvavusių universitetų bei kolegijų.

— **Bostono tarplubinių** tvarkaraštis kiek pakeistas. MET lyga paskyrė mums sausio 9 d. rungtynes: Lithuanian at Brockton (Brocktono HS patalpose). Tomas Girmis atidėtoji partijoj prieš Bostono universitetą pelnė puštą, sulošęs lygiomis su antros lentos oponentu.

Tarptautinė mugė Bostone

Internacionalinis Institutas Amerikoje padeda naujai atvykusioms tautybėms asimiliuotis. Tam tikslui jis turi patalpas, kur už mažą kainą tautinės grupės išsinuomuoja vietą savo susirinkimui bei priemonės pagaminti maistui. Pats institutas ruošia anglų kalbos pamokas ir įvairius parengimus. Vienas iš tokių parengimų yra internacionalinis bazaras, kuris šiemet tęsėsi penkis dienas. Jis buvo suruoštas didžiulėje Hyannis auditorijoje, kurioje vyksta įvairios konvencijos, operos ir suvažiavimai.

Bazaro metu vyko įvairių tautybių pasirodymai, ypač su dainomis ir šokiais.

Lietuviam buvo skirtas antradienio vakaras. Šoko O. Ivašienės šokėjų grupė.

Lietuvių Moterų Federacija turėjo du stalus: vieną — maisto, kitą — lietuviškų dirbinių ir knygų. Maisto stalas davė pelno. Kultūrinė parodėlė buvo propagandinė, ir nieko nebuvo parduodama. Vien tik už vietą reikėjo mokėti 250 dol. Buvo ir kitų išlaidų.

Šiemet Federacija turi energingą ir gabią organizatorę A. Daukantiene-Moriarty, kuri į šio bazaro ruošimą įdėjo daug darbo ir pinigų. Šalia jos nuolatinių

darbininkė buvo šios ponios: Girulienė, tautinių juostų mezgėja, Karosienė, savo lėlėm, gintarais bei medžio dirbiniais traukusi akį, ir Manomaitienė. Neužmirštinas ir inžinierius Manomaitis, išstatęs gražių kryžių ir kitų dirbinių, kurių kai kurie buvo padaryti iš medžio šaknų. Paminėtinos Gineitienė, Ulevičienė, Bakšienė ir kitos ponios, kurios ilgiau ar trumpiau dirbo prie maisto būdelės ir prie kultūrinio propagandinio stalo.

Internacionaliniam Institutui būdinga, kad jis neleidžia kabinėti jokių vėliavų, bet leidžia savo skyrius puošti tautinėm emb-

Nashua, N. H.

Mišios televizijoje

Bostono Lietuvos vyčių iniciatyva gruodžio 14 buvo aukojamos mišios už kenčiančią Lietuvą. Mišios buvo perduodamos per televizijos 7 stotį. Mišios paliko visiem gražų įspūdį, susilaukė pagyrimų iš lietuvių ir kitataučių, kurie stebėjo transliaciją. Ypač gražų įspūdį padarė kun. Albino Janišno pamokslas, kur buvo suglaustos tikslios informacijos apie Lietuvą, lietuvių ir jų gilų tikėjimą. Pamokslą reikėtų išspausdinti Vytje ir plačiau paskleisti.

Minėsime Lietuvos nepriklausomybės šventę Pas Juozą Kubilių Merrimack, N.H., įvyko Nashua Balfo skyriaus valdybos posėdis. Nutarta šiemet su Šv. Kazimiero parapija surengti Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą. Pasirinkta vasario 29, sekmadienis, nes gauta žinių, kad tą dieną galėtų atvykti Simas Kudirka, kurio pamatyti susirinktų daug Nashua lietuvių. Kadangi parapijos salėje telpa tik 200 žmonių, tai apsispręsta rengti kurioje nors miesto mokyklos salėje ar Arts and Science centre, kur patogiai gali sutilpti daug publikos.

Posėdviu dalyvavo: klebonas kun. Juozas Bucevičius, pirmininkas Kazys Grauslys, sekretorius Vytautas Širvydas ir išdininkas Juozas Kubilius. Balfo skyrius Nashua eina ir Alto ir Liet. Bendruomenės skyrių pareigas.

Tautybės minės Amerikos sukaktį Ryšium su Amerikos 200 metų nepriklausomybės jubiliejumi virtos knygyno vedėjai gavo 4000 dol. paramos iš New Hampshire valstijos komiteto, kad birželio mėn. būtų surengta eilė rengimų, kurie pavaizduotų airių, lietuvių, kanadiečių, prancūzų, lenkų, graikų ir žydų įnašus Amerikos gyvenime, kiek tie įnašai atspindėjo Nashua mieste.

Planuojama sudaryti tautybių komitetai, kurie parūpintų atitinkamas programas. Reikės dar padengti ir visas išlaidas. Kiekvienai tautybei dar reikės priimti 400 dol.

lemon ir spalvomis. Moterų Federacijos stalias turėjo savo trišpalvę ne kaip vėliavą, bet kaip dekoraciją ant sienos.

Rankdarbių stalias buvo patrauklus ir gundė ne vieną kitatautį ne tik šį stalą apžiūrėti, bet ir pasiklausti, kiek šis ar anas dalykas atsieina.

Įdomus reiškinys, kurį pastebėjau Cambridge, Mass., ir čia, Bostone, kad besidomintieji lietuviškais dirbiniais ir knygomis daugiausia yra tie, kurie savo gyslose turi lietuviško kraujo. Į klausimą, ar jis esąs lietuvis, atsakymas būna — ne, bet jo seneliai buvę lietuviai. Žodžiai "kaip tau?" beveik visuotiniai žinomi ir tiems, kurie daugiau nieko nežino lietuviškai.

Prie stalo priėjo moteris ir domėjosi knygomis. Paklausiau, ar ji esanti lietuvė. Atsakė, kad ne. Bet jos vyras esąs lietuvis, ir ji norinti, kad jų vaikai ką nors žinotų apie Lietuvą. Vaikai, žinoma, moka tik angliskai. Pasiūliau pasakas — jau vaikai per dideli, 16-18 metų amžiaus. Pasiūliau knygą "Lietuviai Amerikoje", ir moteris susidomėjo. Užrašė autorių ir vietą, kur galima šią knygą įsigyti. Jau buvo bešnebinanti, bet grįžo ir paklausė: kaip lietuviškai pasakyti "aš tave myliu"? Užrašiau jai šį sakinį ir kelis kartus pakartočiau...

Prisistatino jauna pora. Ji lietuvių iš savo senelių, bet jos tėvai jau nebekalbėjo lietuviškai. Jis — čekas. Ji domėjosi Lietuva, net nežinodama, kur ją rasti žemėlapyje. Nustebau, kad japonas, čia pat stovėjęs ir tylėjęs, surado jai žemėlapyje iš knygos ir parodė: štai Lietuva.

Daugelis žmonių domėjosi rankdarbiais. Ypač gintarais, apie kuriuos aiškinom, kad tai esąs lietuviškas auksas. Turėjome ir gintarinių karolių, ir didesnių gintaro gabalų, ir gintarinių grybų, kurie susilaukė ypatingo susidomėjimo. Turėjome medines riešutų skaldyklas vėlinio formoj. Jos buvo gražiai nudažytos, įspūdingos. Daug kas klausė jų kainos. Nusiminavo, kad atsakymas buvo — neparduodama.

Ponia Girulienė buvo atsiėmusi stakleles ir pradėjusi megzti juostą. Staklėlės traukė žmonių dėmesį, o ponios Girulienės audimas — dar labiau.

Nors buvom tik mažas kampe, didžiulė kitataučių masė, bet turėjome savo vertę ir savo prasmę. E.V.

BOSTON, MASS.—WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmd. 1-1:30. S. Minkus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

Bendras kūčias gruodžio 20 salėje po bažnyčia surengė Lietuvos vyčiai. Įėjimas buvo apmokamas. Įleido tik 100 asmenų, kad salė nebūtų perkimšta. Kun. A. Baltrušėnas skaitė maldas, o kun. A. Janišnas pravedė bendrus giedojimus. Pora moterų šventė savo gimtadienius. Jom sugiedota ilgiausių metų.

Algis Makaitis, teisininkas ir karininkas, staiga mirė gruodžio 11 Georgia valstybėje. Palaidotas su karinėm apeigom gruodžio 16 Norwoode, kur gyvena jo tėvai. Jis buvo baigęs Harvardo universitetą, kaip karininkas tarnavo kariuomenėje Vietname, grįžęs iš kariuomenės, vėl tęsė studijas, išlaikė advokato egzaminus. Studijų metu dirbo lietuviškoje mokykloje, buvo Liet. piliečių draugijos valdyboje, priklausė Šviesos-Santaros organizacijai. Nuo praeito pavasario vėl grįžo į kariuomenę, į teisių skyrių kapitono laipsnį. Buvo tik 30 metų. Paliko žmoną, sūnų, tėvus, dvi seseris ir brolį.

Į jaunimo kongresą iš Bostono išvyko: Nijolė Ivaškaitė, Rima Patašitė, Dalius Vasys, Vilija Eikinaite, Daiva Veitaitė ir Gintaras Karosas.

Elėna Jucitė, gavusi Kipro Bielinio premiją už savo knygą Pėdos mirties zonoje, buvo nuvykusi į Chicagą keliom dienom pasiimti premijos.

PROF. V. VARDYS PAS ATEITININKUS

Oklahomos profesorius Vytautas Vardys svečiavosi Bostone ir ateitininkų sendraugij susirinkime gruodžio 14 skaitė paskaitę apie naujojo Lietuvos žmogaus bruožus. Prelegentas dėsto politinius mokslus, daug rašo tarptautiniuose mokslo žurnaluose, keldamas Lietuvos vardą. Ir dabar jo paskaita buvo mokslinė, palietė ekonominius, socialinius, švietimo ir net moralės klausimus okupuotoje Lietuvoje. Klausytojai priėmė labai šiltai prof. Vardį ir jo paskaitą. Susirinkimą atidarė pirmininkė Česlava Aleksonienė, gi svečią profesorių pristatė dr. Petras Kaladė.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmd. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— **Britų pirmenybės** laimėjo Hartston, pelnęs 8 taškus iš 11 galimų: jis nepralaimėjo nė vienos partijos (+5=6=0). Antrą vietą pasidalijo keturiose M.L. Fuller, A.J. Miles, S. Webb ir L. de Veauce, visi surinko po 7 taškus. Čia pateikiame puikiai suloštą juodais Hartstono partiją prieš Neat:

Siciliškas apsigynimas

White	Hartston	Black	Hartston
1 P-K4	P-QB4	17 B-K2	Kt-B5
2 Kt-KB3	P-K3	18 BxKt	BxKtch
3 P-Q4	PxP	19 B-Q2	BxP
4 Kt-P	Kt-KB3	20 R-QK1	B-B6
5 Kt-QB3	P-Q3	21 R-Kt3	BxKtch
6 P-B4	Kt-B3	22 Qx8	B-K3
7 B-K3	B-K2	23 R-B	Q-R8ch
8 Q-B3	P-K4	24 K-B2	Q-K4
9 Kt-P	PxKt	25 Bx8	PxBch
10 PxP	Kt-Kt5	26 K-Kt	RxBch
11 PxP	BxP	27 KxR	R-Bch
12 B-Q3	O-O	28 K-Kt2	QxKtch
13 P-KKt3	Q-K2	29 K-Kt	QxRP
14 Kt-Q	Kt-K4	30 R-Q3	Q-QB5
15 Q-K2	B-Kt5ch	31 K-Kt2	Q-B5
16 Kt-B3	Q-B3		Resigns

— **Sovietų pirmenybės** Jerevane artėja prie pabaigos. Po 12 ratų tebeprimavo meisteris iš Maskvos B. Gulka su 8,5 taško, sekė Romanišinas — 8, buv. pasaulio meisteris Petrosianas — 7,5, rygielis M. Talis, J. Balašovas ir R. Vaganianas po 7 taškus. Beliko 3 ratai. VI ratas buvo nemalonus lyderiui. Jis pralaimėjo Petrosianui, o Romanišinas sudorėjo Gelerį. D. Bronšteinas 121 ėjime įveikė M. Talį, toji partija pareikalavo 14,5 valandų lošimo.

— **Talino-Vilniaus VJSM** trenerių tradicinis mačas, įvykęs Vilniuje, baigėsi vilniečių per-

SPORTAS

Krepšinis

Po trumpų atostogų New Yorko jaunieji krepšininkai šį sekmadienį toliau tęs CYO lygos pirmenybių varžybas. Rungty-

nės įvyks 4:15 val. popiet Holy Child Jesus parapijos sporto salėje, kuri yra ant 86 Ave. ir 112 St. kampo, lietuvių turistai apgyventam Richmond Hill rajone. Tikimasi susilaukti savos publikos.

Kitos CYO lygos krepšinio rungtynės įvyks sausio 11, sekmadienį, dieną po jaunimo pamaldų Kultūros Židinyje.

Sporto kalendorius

Prasidedant Naujiesiems Metams, pateikiamas New Yorko lietuvių sportininkus liečiantis svarbesniųjų įvykių kalendorius:

Sausio 23 — Lietuvių Atletų Klubu narių susirinkimas.

Kovo 13-14 — Rytų sporto apygardos krepšinio, tinklinio ir stalo teniso pirmenybės New Yorko.

Balandžio 3-4 — ŠALFAS sąjungos metinės krepšinio ir tinklinio žaidynės Toronte, Kanadoje.

Gegužės 1-2 — tarpapygartinės stalo teniso ir šachmatų varžybos Rochesteryje.

Be to, š.m. sausio mėnesį LAK futbolo komanda dalyvaus salės futbolo turnyre White Plains, New Yorko, o kovo mėnesio pradžioj abi komandos pradės pavasario sezoną futbolo aikštėse.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

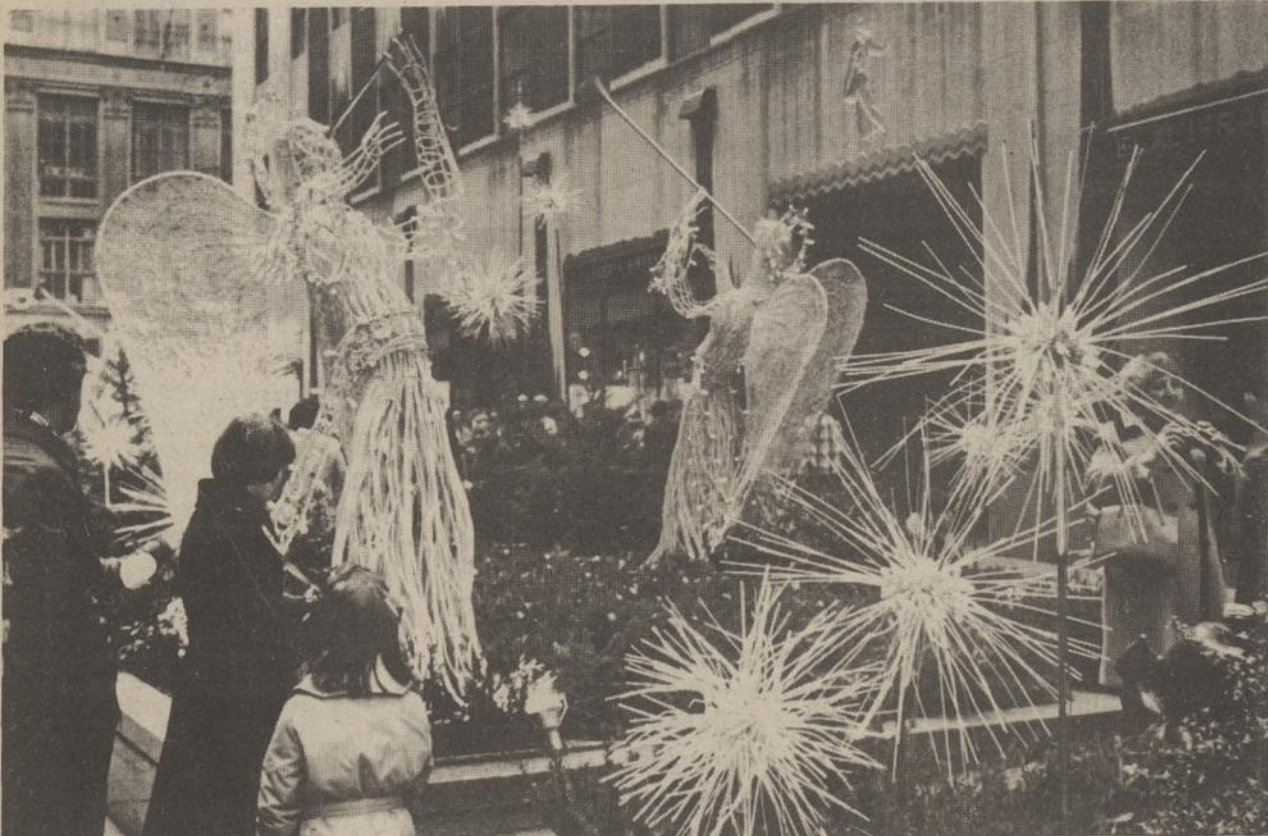
Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos minėjimas įvyks sausio 11, sekmadienį, Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd. kampas Woodhavene. Pradžia 2 v. popiet. Pirmą bus ekumeninės pamaldos, kurias atliks kun. P. Dagys ir Tėv. Placidus Barius, OFM. Po to 3 val. salėje minėjimas. Kalbės Martynas Gelžinis. Visi kviečiami dalyvauti. Minėjimą rengia Liet. Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjunga, ramovėnai, šauliai, Mažosios Lietuvos Bičiulių draugija.

N.Y. ramovėnai sausio 17, šeštadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje rengia savo skyriaus 25-čio minėjimą-pobūvį. Programoje: N.Y. ramovėnų skyriaus 25-čio apžvalga, humoristinės literatūros vakaras, dalyvaujant poetui Leonardui Žitkevičiui ir Jonui Rūtenui. Užkandžiai, kava, šampanas, pabuvojimas. Sausio 18, sekmadienį, 10 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje pamaldos už mirusių N.Y. skyriaus ramovėnų.

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny bus sausio 11 d. 12 v. Po pamaldų C.Y.O. lygos krepšinio rungtynės.

Diskusijos apie Lietuvą rengia Batuno lietuvių sekcija. Jose dalyvauja Simas Kudirka ir Vaclovas Sevrukas, moderuoja UBA-BATUNO vykdomasis pirmininkas Kęstutis K. Miklas. Diskusijos bus sausio 10, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Po programos — vaišės.

Juozo Daumanto knyga apie partizanų, jos angliškas vertimas — *Fighters for Freedom* — bus pristatyta sausio 11, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Knyga išleido Maryland Books leidykla, kuriai vadovauja Stepas Zobarskas. Ji susilaukė įvertinimų amerikiečių spaudoje. (Žiūr. skelbimą).

Kalėdų papuošimai Rockefeller Plaza Manhattane. Nuotr. R. Kisieliaus

Austra Puzinienė, gyvenanti San Mateo, Californijoje, buvo atvykusi į New Yorką ir čia tvarkė savo vyro dail. Povilo Puzino monografijos reikalus, lankė muziejus, galerijas, didžiąsias leidyklas, visiems parodydama labai gražiai išleistą monografiją. Atgal išskrido gruodžio 23.

Vaižganto Kultūros Klubo seminaras, kuris bus sausio 13, bus kalbama apie jaunimo kongresą. Dalyvavę tame kongrese padarys pranešimus.

Sofija Pakarklienė, ilgametė Vilkių mokytoja, mirė 1975 spalio 10 Klaipėdoje. Mišios už jos sielą bus laikomos sausio 10 d. 10 v.r. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Mišias užprašė Brooklyne gyvenanti velionės sesuo Marija Ridikienė.

Kalėdų šventėms išėjo iš spaudos nauja knyga "Vaikystė" — Janinos Narūnės jaunųjų dienų atsiminimai. Knyga lengvai skaitoma — tai beletristinis leidinys, 164 psl., kaina 5 dol. Tinka vyresniam jaunimui ir senimui. Galima gauti Darbininke ir pas knygų platintojus.

Muzikos žinių naujas numeris išleistas prieš pat Kalėdų šventes. Numerio mecenatas — Apreiškimo parapijos klebonas kun. Pranas Raugas. Čia rašoma apie Apreiškimo parapijos sukaktį, patį kleboną, parapijos chorą, aprašomi mirę muzikai: Vladas Baltrušaitis, Pranas Ambrazas, Kazys Kriaučiūnas; J. Stankūnas tęsia savo straipsnį apie vargonus, spausdinamas Vlado Jakubėno straipsnis — Muzikos kritika ir recenzijos, J. Stankūnas rašo apie naują Budriūno kantatą, surinkta įvairios kronikos iš muzikinio gyvenimo. Greitu laiku bus išleistas dar vienas 1975 metų numeris. Muzikos žinias redaguoja Algirdas Kačanauskas, administruoja Ona Zubavičienė, 6 Oak St. Clark, N.J. 07066.

Režisieriui Jonui Jurašui ir jo šeimai sutikti organizuojamas komitetas. Jie iš Vokietijos atvyksta sausio gale ar vasario pradžioje. Apsigyvena New Yorke.

LKM Sąjungos 29 kuopos susirinkimas bus sausio 11, sekmadienį, 12 val. Apreiškimo parapijos salėje. Visos narės ir norinčios į kuopą įstoti kviečiamos dalyvauti. Bus naujos valdybos rinkimai. Po susirinkimo — kavutė.

— ALIAS ruošia žiemos studijų konferenciją, kuri įvyks vasario 28 — kovo 6 St. Petersburg Beach, Fla. Į konferenciją kviečiami visi Sąjungos nariai su šeimomis ir su jų draugais. Konferencijos tikslas — išklaušyti įdomių paskaitų, pabendrauti su vietos lietuviams, aplankyti Disney World ir pailsėti. Visais šios konferencijos klausimais kreiptis į ALIAS New Yorko skyriaus pirmininką inž. J. Butkų, tel. (212) 847-3778. Skambinti vakarais.

JONO DANIŪNO ĮPĖDINIAMS

1930 metais Baltimorėje mirė Jonas Daniūnas, nepalikdamas testamento. Jo turtą paveldėjo motina Anelė Daniūnienė, kuriai mirus neišmokėto turto dalis priklauso jos keturiems vaikams. Yra žinoma, kad sūnus Klemenas Daniūnas gyvena Kanadoje ir dukrė Antanina Valatkienė, Amerikoje žinoma kaip Anna Walatkus, gyvena Baltimorėje. Paskutinis jos žinomas adresas buvo 1028 E. 36th Street, Baltimore, Md.

Priklausomų dalių išgavimo reikalu jie, jų vaikai arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui tokiu adresu: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N.Y. 10024.

AUKOS DARBININKUI

Dr. Žymantienė iš New York City, Ona Ivaškievė iš Bostono ir E. Baltrušas iš Brooklyno, siųsdami metinę Darbininko prenumeratą, spaudai paremti pridėjo po 40 dol. auką.

Geradariam maloni padėka. Darbininko administracija taip pat praneša, kad ir kiti skaitytojai mielai remia spaudos darbus. Jų pavadės bus vėliau skelbiamos Darbininke.

PARODA APIE LIETUVIUS AMERIKOJE

Bronius Kviklys, Draugo redaktorius, yra didelis muziejininkas. Jis yra surinkęs draugybę įvairių eksponatų iš lietuvių praeities.

Ryšium su Amerikos 200 nepriklausomybės sukaktimi jis rengia parodą — lietuviai Amerikoje. Čia bus pavaizduota organizacijų veikla, jų darbas, socialinis gyvenimas. Paroda apima laikus nuo pirmųjų lietuvių iki naujosios ateivių bangos, iki DP laikų.

Prie parodos rengimo prisideda ir dr. Jonas Lenktaitis, nes jis paskui rūpinsis jos vežiojimu po visą kraštą.

Chicagoje paroda vyksta balandžio 2, 3 ir 4 dienomis. Po to bus tuoj perkelta į New Yorką. Iš New Yorko bus vežama ir kitur. Kiekvienoje vietoje bus suorganizuotos vietinės lietuvių veiklos skyrius.

Darbininko kalendorius 1976 metams jau išsiųstas visiems skaitytojams gruodžio 1. Prašom ta proga skaitytojų apmokėti prenumeratą už 1975 m. 10 dol., už 1976 m. 12 dol. ir kartu prisųsti auką kalendoriaus išlaidoms padengti bei spaudai paremti. Tik geradarių aukomis laikraštis išlaikomas. Leidimo išlaidos labai padidėjusios. Kas norėtų gauti daugiau Darbininko kalendorių 1976 metams, prašom apie tai pranešti administracijai. Taip pat pas mus gaunama NIDOS Londone išleistas dieninis kalendorius, kurio kaina su persiuntimu 5 dol. Rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

— Miami Amerikos lietuvių klubas, 3655 NW 34 St. Miami, Fla., padidėjęs lankytojų skaičiui, kiekvieną sekmadienį rengia pietus su šokiais ir programa ir kviečia visus vietinius ir atvažiuojančius iš šiaurės svečius atsilankyti.

SVARBŪS ATSLIEPIMAI

Svarbūs atsiliepimai apie DAUMANTO FIGHTERS FOR FREEDOM amerikiečių žurnaluose

Du labai įtakingi žurnalai, kurių žodis dažnai nulemia JAV mokyklų, miestų ir universitetų bibliotekų nuosprendį užsisakyti ar neužsisakyti iš spaudos išėjusią knygą, *Library Journal* ir *Choice*, labai palankiai parencenzavo prieš kelis mėnesius Maryland Books leidyklos išleistus anglų kalba laisvės kovotojo Juozo Lukšos-Daumanto atsiminimus.

"Autorius buvo vienas iš iškiliausių lietuvių rezistencijos prieš sovietų dominaciją Lietuvoje vadų," rašo Rena Fowler, Hooverio Instituto Stanfordo universitete bendradarbė. "Jis atsidūrė Vakaruose, tikėdamasis savo veiklai susilaukti paramos, paliko ten savo istoriją, vėl sugrįžo į savo kraštą ir ten žuvo drauge su kitais kovos draugais 1951 metais. Jo liudijimas, anksčiau pasirodęs lietuviškai, užrekomenduoja partizanų būdą ir veiklą pačiais aštriausiais kovos metais, kartu atidengdamas dideles asmeniškias lietuvių kančias. Kaip iš jo pasakojimų matyti, jo partizanai tapo izoliuoti kovoje dėl nepriklausomybės priešais kietą ir didžiausią persvarą turintį priešą. Tragiška tai, kad jie naiviai tikėjo susilauksią paramos iš Vakarų. Net ir 20 metų praėjus po tų įvykių, jo atskaita tebėra giliai jaudinanti ir suteikianti vertingos medžiagos iš pirmųjų rankų, ir mes klausomės balsų, kurių tiek maža teuzrekorduota ir kurie taip retai pasigirsta."

Choice žurnale recenzijos spausdinamos be recenzentų pavardžių. Ten gruodžio mėn. 1975 m. numeryje, be kita ko, taip rašo: "Knyga gyvai vaizduoja gyvenimo sąlygas Sovietų okupuotoje Lietuvoje 1944-47

Brooklyno vyskupas Francis Mugavero lanko lietuvių Angelų Karalienės parapijos bažnyčią ir koncelebruoja mišias. Kairėje kun. Antanas Petrauskas, klebonas, dešinėje — kun. Vytautas Piktarna, vikaras. Vyskupas lankėsi gruodžio 14. Nuotr. V. Maželio

Išnuomojamas gražus butas iš 5 kambarių Woodhavene netoli parko. Teirautis tel. VI 6-1813.

Ridgewoode išnuomojamas 2 kambarių butas su baldais už labai prieinamą kainą, prie gero susisiekimo. Tel. 497-5748.

NEWARK, N.J.

Newarko 35-tas Balfo skyrius 'esia auką vaju gan sėkmingai. Suprantama, kad švenčių metu žmonės yra užsiėmę kitais reikalais, ir aukų siuntimas sulėtėja. Atsižvelgdami į tai, norim dar priminti, kad vajuus tęsiasi iki sausio 30.

Visam pasaulyi ekonominėms sąlygom pablogėjus, šelpiamų lietuvių skaičius padidėjo, todėl tie, kurie nėra dar savo aukos prisuntę, pasistenkite tai padaryti iki vajuos pabaigos.

1974 metų vajuos metu buvo surinkta \$520 dol. Taip pat per Balfo skyriaus globojamą Vasario 16-tos gimnazijai remti būrelį 136 dol. Už tas visas aukas nuoširdžiai visiems dėkojame ir tikimės, kad ir šiais metais neužmiršite savo vargstančių tautiečių.

V.A.

Ridgewoode išnuomojamas gražus butas iš 4 kambarių. Teirautis tel. EV 6-7661. Galima apžiūrėti butą 1267 Wiloughby Ave. pas Mrs. Weber.

Brooklyne ieškoma moteris prižiūrėti 15 mėnesių vaikų penkias dienas savaitę nuo 7:30 val. ryto iki 3:30 val. Pažadėjama vidutinio amžiaus moteris, bent šiek tiek mokanti angliskai. Geras atlyginimas. Tel. 693-4774.

Pirmą kartą New Yorke! Įdomios diskusijos! Sausio 10, šeštadienį, 7 v.v.

Kultūros Židinio patalpose rengiamas

Viešas apklausinėjimas bei diskusijos

tarp

SIMO KUDIRKOS ir VACLOVO SEVRUKO

Lietuvos politiniais klausimais

Bus atsakoma ir į klausimus iš publikos

Moderatorius — UBA-BATUNO vykd. pirmininkas

Kęstutis K. Miklas

Vakaro pabaigoje bus vaišės

Įeinant aukojama

Rengia
BATUNO Lietuvių Sekcija

Moterų Vienybės Organizacija kviečia New Yorko ir apylinkių lietuvius dalyvauti Maryland Books išleistos Juozo Lukšos-Daumanto knygos

FIGHTERS FOR FREEDOM

pristatyme, kuris įvyks Kultūros Židinyje sausio 11 d. 5 v. popiet.

Simas Kudirka papasakos apie partizanų veiklą Lietuvoje.

Dramaturgas Algirdas Landsbergis paskaitys savo kūrybos kovų dėl laisvės tema.

Dalyviai galės ten pat įsigyti knygą, kurią amerikiečių spauda labai teigiamai įvertino.

Po programos pabendrausimas ir vaišės. Prie įėjimo aukojama \$3.00.

